

vergadering **24**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 4 februari 2015

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	4
VERONTSCHULDIGINGEN	4
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	4
ACTUELE VRAAG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de versterking van de Vlaamse e-commerce ten aanzien van de buitenlandse concurrentie	4
ACTUELE VRAAG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de beslissing van de VRT om de cultuurregistraties door Klara terug te schroeven en de compatibiliteit hiervan met de beheersovereenkomst	7
ACTUELE VRAAG van Vera Celis aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de stijgende werkstress en de psychische vermoeidheid bij het onderwijs-personeel	
ACTUELE VRAAG van Kathleen Helsen aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het ziekteverzuim bij het onderwijspersoneel	10
ACTUELE VRAAG van Björn Anseeuw aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de verbetering van de doorstroming op de sociale huurmarkt door onder meer tijdelijke contracten	14
ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de herbenoeming van een waarnemend burgemeester in de faciliteitengemeente Linkebeek	18
ACTUELE VRAAG van Bart Somers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het beleid ten aanzien van de verwachte toename van het aantal eenpersoonsgezinnen	21
ACTUELE VRAAG van Yasmine Kherbache aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de dringende nood aan meer financiële ondersteuning van sommige gemeenten in hun strijd tegen radicalisering van jongeren	23
ACTUELE VRAAG van An Moerenhout aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de resultaatsverbintenis bij inburgering, naar aanleiding van een recent oordeel van het Europese Hof van Justitie	27
ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over nieuwe samenwerkingsvormen bij De Lijn in het kader van basisbereikbaarheid	31

ACTUELE VRAAG van Joris Vandenbroucke aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de werkelijke besparingen bij De Lijn en de reële impact ervan	31
ACTUELE VRAAG van Lode Ceyskens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de Vlaamse spoorstrategie voor de ontsluiting van Noord-Limburg	35
ACTUELE VRAAG van Caroline Bastiaens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de gevolgen van het tarievenplan van De Lijn voor 65-plussers met een handicap	38
ACTUELE VRAAG van Danielle Godderis-T'Jonck aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de toename van longkanker bij vrouwen	
ACTUELE VRAAG van Herman De Croo aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de ondersteuning van de campagne in het kader van Wereldkankerdag	40
MOTIE van Caroline Gennez en Tine Soens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Onderwijs 2014-2019 – 133 (2014-2015) – Nr. 3	
Hoofdelijke stemming	45
MOTIE van Kathleen Helsen, Koen Daniëls, Jo De Ro, Kathleen Krekels, Jos De Meyer en Ingeborg De Meulemeester tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Onderwijs 2014-2019 – 133 (2014-2015) – Nr. 4	
Hoofdelijke stemming	45
MOTIE van Elisabeth Meuleman tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Onderwijs 2014-2019 – 133 (2014-2015) – Nr. 5	
Hoofdelijke stemming	45
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	46
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	46
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	48
Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	48

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Valerie Taeldeman: ambtsverplichtingen;

An Christiaens: familieverplichtingen;

Barbara Bonte, Lies Jans, Chris Janssens, Freya Saeys, Emmily Talpe, Manuela Van Werde: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 60/17)

ACTUELE VRAAG van Grete Remen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de versterking van de Vlaamse e-commerce ten aanzien van de buitenlandse concurrentie

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Geachte minister, beste collega's, wij Vlamingen zijn echte webshoppers geworden. Het afgelopen jaar is onze internethandel gestegen met 15 procent tot een omzet van 5,6 miljard euro. Daarmee vertegenwoordigt onze online handel 6,44 procent van de totale binnenlandse handel.

Dit is natuurlijk goed economisch nieuws, maar er is ook een keerzijde aan de medaille. Al die miljarden euro's zorgen in het buitenland voor bijkomende economie, maar niet zozeer in Vlaanderen. Liefst 42 procent van de online handel gebeurt in onze buurlanden. Het zijn buitenlandse webshops, ofwel Belgische handelaren die in het buitenland opereren. Daarmee verloor België vorig jaar 2,4 miljard euro en missen we 8300 jobs. Dit althans volgens een studie van Comeos, de federatie van handel en diensten.

Minister, laat Vlaanderen een voorbeeld zijn om die binnenlandse e-commerce centraal op de politieke agenda te plaatsen. Online handel verstevigt onze economie, daar kunnen we niet omheen. E-commerce kan in België voor extra jobs zorgen, maar dan moeten we er wel voor zorgen dat de Vlaamse handelaars met gelijke wapens kunnen strijden als hun buitenlandse concurrenten. Comeos heeft berekend dat wij anders tegen 2018 in de handel 36.000 banen dreigen te verliezen.

We moeten ook onze fysieke kleinhandelszaken stimuleren om meer aan e-commerce te doen. Zij moeten mee in de evolutie van de online handel, anders missen ze de boot. Het is voor kmo's moeilijk om te concurreren met de online handel, door toedoen van het veranderende koopgedrag van de consument, maar ook door de concurrentie van de grote e-commerce spelers. Inzetten op online handel moet worden gezien als een complementair verkoopkanaal voor de

fysieke handelaars. Het is voor die mensen niet altijd eenvoudig maar het is wel noodzakelijk.

UNIZO heeft berekend dat het niet eenvoudig is voor de handelaars. Ze hebben gebrek aan tijd en kennis, hun aanbod is niet afgestemd op online handel, en er is die sterke concurrentie online.

Minister, toch wil 60 procent van de kmo-handelaars nog niet starten met online handel. Welke specifieke maatregelen kunt u nemen om de Vlaamse e-commerce te stimuleren en zo onze economie, ons sociaal verdienmodel en vooral die extra jobs te stimuleren en te creëren?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Remen, ik verwijs ook naar die studie van Comeos. De drie grootste knelpunten die Comeos zag, waren: de loonkost die 20 procent hoger ligt dan in Nederland; het gebrek aan arbeidsflexibiliteit; de problemen rond nachtarbeid. Al deze problemen worden op het federale niveau geregeld. Gelukkig hebben we een Federale Regering die aan de loonkost iets wil doen. Voor mij mag er gerust ook met de arbeidswetgeving iets gebeuren. Ik trap een open deur in als ik zeg dat er daar enige actualisering zou mogen gebeuren van de manier waarop we vandaag handel drijven.

Kunnen wij dan vanuit Vlaanderen niets doen? Ik heb aan het Agentschap Ondernemen gevraagd om een professionele analyse te maken, zelfs met externe bureaus, om te bekijken wat we daar in Vlaanderen aan kunnen doen. Ik verwacht de analyse de eerstvolgende dagen. Ik heb ook gevraagd dat er met de sector zou worden bekeken welk actieplan er zou kunnen komen. Zeker de studie van UNIZO waarnaar u verwijst, kan daarvoor een basis zijn.

Dus met wat UNIZO in de studie van november vorig jaar naar voren heeft gebracht, samen met die externe analyse die het Agentschap Ondernemen nu aan het maken is, moeten we kunnen komen tot een actieplan in Vlaanderen waar de sector zelf voor 100 procent achter staat.

Laat me duidelijk zijn: zoals u ben ik er ook echt van overtuigd dat dit een trend is die we niet meer gaan wijzigen. Die trend zal doorgang vinden. Laten we dus onze winkeliers, onze ondernemers sensibiliseren. Laten we ook bekijken op welke manier ze daar daadwerkelijk een antwoord op kunnen bieden, en zo hun business kunnen redden.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Minister, ik dank u voor het verhelderende antwoord. Het zijn inderdaad die belangrijke federale maatregelen qua nachtarbeid en loonkosten die cruciaal zijn voor de concurrentie met onze kmo-handelaars.

Ik wil de suggestie doen dat men eventueel eens nadenkt over het opzetten van een nieuw project in Vlaanderen. Ik geef het voorbeeld van Regent Street in Londen. Daar heeft men een winkelstraat van de toekomst uitgewerkt: door het invoeren van beacons technologie versmelten het digitale en het fysieke winkelen er met elkaar. Het gaat over een soort zenders die zijn geïnstalleerd in de winkels en dadelijk signalen opvangen van de iPad en de iPhone, zodat ze de klant eigenlijk gemakkelijker kunnen begeleiden en bijstaan in de winkel. Dat zou eigenlijk een mooi project zijn voor Vlaanderen om mee uit te pakken. We zouden hier echt vernieuwend in kunnen zijn. We kunnen immers niet om die e-commerce-trend heen, maar we moeten misschien wat verder kijken dan onze neus lang is. We mogen ons de kaas niet meer van het brood laten eten. We moeten echt denken aan die nieuwe technologieën, waaronder eventueel dit proefproject.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Voorzitter, minister, dit onderwerp is al uitgebreid aan bod gekomen in de commissie Werk en Economie, op 8 januari. De diverse problematieken zijn daar ook aan bod gekomen. Er waren de federale problematieken van de loonkosten, het nachtwerk, de flexibiliteit, het inzetten van extra personeel in de piekuren. U heb daar ook al naar verwezen. Minister, ik veronderstel dat u daar regelmatig overleg over hebt met minister Peeters.

Er zijn ook wel problemen die Vlaanderen zelf kan aanpakken. Ik verwijs ook naar uw antwoord op een vraag om uitleg over een initiatief van minister Schauvliege. U stelde dat zij de typologie van de bedrijventerreinen zal evalueren en meer zal inzetten op distributie en logistiek. Het zou interessant zijn om daar een stand van zaken van te kunnen krijgen. Misschien kan dat gebeuren in de commissie Werk en Economie, kan daar een toelichting bij worden gegeven. Ook de aanpak van de fileproblematiek is iets dat wij in handen hebben.

Ook is er een taak ten overstaan van de detailhandel. De collega heeft ernaar verwezen. Het lijkt me toch aan de Vlaamse Regering te zijn om de detailhandel beter te informeren. Ik weet dat er initiatieven bestaan zoals Commerciële Inspiratie van het Agentschap Ondernemen. Ik ben echter ook hoopvol over de enquête en de studie die nu zal worden opgeleverd en waarmee u bepaalde beleidsmaatregelen zult nemen. Ik ben hoopvol over de discussie die we dan zullen kunnen voortzetten in de commissie.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp.a): Voorzitter, minister, dit is inderdaad een interessant debat, dat inderdaad niet alleen vandaag aan de orde is. Ook in de vorige legislatuur hebben we hier diverse keren over gediscussieerd met uw voormalige collega Kris Peeters. De jongste discussie die we de vorige keer uitvoerig hebben gevoerd, kwam er naar aanleiding van het feit dat de Studiedienst van de Vlaamse Regering in 2012 zelf een volledige update had gedaan met betrekking tot e-commerce in Vlaanderen. Toen was aan het licht gekomen dat we ter zake een aanzienlijk potentieel lieten liggen. U zegt vandaag dat u ook met externen een studie hebt besteld. Hebt u ook gekeken naar de eigen studiedienst, naar de Studiedienst van de Vlaamse Regering? Is er een nieuwe update gebeurd met betrekking tot e-commerce? U zegt te zullen bekijken met welk actieplan u daarover kunt komen. Hebt u alvast al een timing voor ogen? Ik wil in ieder geval voorstellen om ter zake inderdaad geen potentieel te laten liggen, maar ook om de eigen studiedienst het werk te laten verrichten, dus om eigen kennis ook te gebruiken.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Remen, wat u voorstelt in verband met het winkelen zoals in Londen gebeurt, is een goed idee. Gisterenavond heb ik enkele bedrijven kunnen lauweren als Fabrieken voor de Toekomst. Eigenlijk is daar een heel sterke parallel. Wat zie je bij elk van die Fabrieken voor de Toekomst? Dat er heel sterk wordt ingezet op talent, op de mensen die in het bedrijf werken. Dat is nog altijd een heel sterke zaak voor ons. Dat kan ook gelden ten aanzien van handel. Een tweede aspect is het innovatieve, het doorgedreven digitale, wat maakt dat een bedrijf sterk kan concurreren. Een van de vier bedrijven die daar aan bod kwamen, is een internationaal bedrijf waar de digitalisering en het werken met het geheel van het digitaal tijdperk, de mogelijkheid gaf om heel wat zaken die elders in Europa anders werden geproduceerd, naar Vlaanderen te halen. U doet een suggestie ten aanzien van winkelen. Het is zeker de moeite waard om dat verder te bekijken.

Mevrouw Fournier, ten aanzien van de typologie, zal minister Schauvliege dat bij gelegenheid zeker verder naar voren brengen. Mevrouw Turan, ik heb aan het

agentschap gevraagd om mij eens een totale analyse te geven waarin alles wordt meegenomen dat bestaat, ook wat vroeger bestond. Ik heb een eerste basis gezien, ik heb nog niet de hele analyse gekregen. Ik wil de analyse gerust geven. Ik wil ineens een stap verder gaan. Ik heb gevraagd om dan onmiddellijk met de sector een actieplan op te stellen. Ik stel voor dat op het moment dat we de analyse en het voorstel van actieplan hebben, waarover overleg is geweest met de sector, ik dat agendeer in de commissie Economie en Werk. Op die manier kunnen we daar de discussie verder over voeren.

Ik ben er net zoals u van overtuigd dat we de e-commerce niet mogen zien als een bedreiging maar als een mogelijkheid, een extra, iets dat kan bloeien in de toekomst. Dat is de weg die we moeten bewandelen.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Dank u wel, minister. Ik vertrouw erop dat u de nodige stappen zult zetten. E-commerce en fysieke handel zijn heel belangrijk in het digitaal tijdperk dat op ons afkomt.

We moeten onze economie en ons sociaal verdienmodel in Vlaanderen goed op peil houden, want daar komen alle financiële middelen van, daar moet alles van worden betaald. Het is een echt aandachtspunt. Ik wil dat nauwgezet met u opvolgen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Wilfried Vandaele aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de beslissing van de VRT om de cultuurregistraties door Klara terug te schroeven en de compatibiliteit hiervan met de beheersovereenkomst

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, minister, de openbare omroep is opnieuw met een besparingstraject bezig. Zo vernemen we dat Klara bijvoorbeeld minder eigen cd's op de markt gaat brengen. Dat is jammer voor jong aankomend talent, voor wie dat toch een springplank kan zijn. Bovendien gaat Klara minder evenementen zelf organiseren, en vooral minder captaties doen.

In 2015 worden de captaties, opnames op verplaatsing, teruggebracht van 170 naar 100. "Ons hart bloedt", liet nethoofd Chantal Pattyn optekenen en ook nog: "Klara zal in de toekomst meer de rol van distributeur op zich nemen." Minister, nochtans willen wij dat de VRT meer is dan een distributeur maar dat de openbare omroep juist creativiteit en culturele innovatie aanzwengelt. Conform de beheersovereenkomst moet de VRT de cultuurproductie in Vlaanderen, al dan niet in samenwerking of coproductie met de sector, stimuleren en toegankelijk maken voor een breed publiek. Operationele doelstelling 16.4 legt ook het volgende op aan de VRT: "De VRT registreert jaarlijks minstens 200 concerten voor uitzendingen op alle radionetten samen." Uit het jaarverslag 2013 van de VRT leren we dat in 2013 297 concerten uitgezonden werden, waarvan 39 op Radio 1 en 162 op Klara.

Minister, als de openbare omroep de cultuurregistraties, de captaties dus, op Klara terugschroeft van 170 naar 100, komt het minimumaantal dat voor alle zenders bereikt moet worden volgens de beheersovereenkomst op korte termijn dan niet in het gedrang?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: We zetten het debat verder waar de heer Caron het vorige week heeft stopgezet. In de huidige beheersovereenkomst, met het addendum

naar aanleiding van de besparingen, staat dat alle radionetten van de VRT samen jaarlijks minstens 200 captaties moeten doen. Klara doet binnen die beheers-overeenkomst één captatie live of binnenlands per dag. Daarnaast zijn ook nog twee coproducties per jaar gepland. Dat is de stand van zaken vandaag.

U weet dat er besparingen zijn opgelegd en u weet dat die niet min zijn. Dus moeten we elkaar daarin goed verstaan. Dat ze totaal niet te voelen zijn, is helaas niet mogelijk. Ik heb aan de openbare omroep de opdracht gegeven om binnen die besparingen de nodige oplossingen te zoeken, en ook gevraagd hoe ze dat zouden doen.

De VRT heeft daartoe al een eerste heldere aanzet gegeven op 8 oktober. Op 9 oktober zijn in principe alle leden van de commissie Media daarover ingelicht. Het is goed dat we die debatten blijven voeren, maar het is niet echt nieuws. Op basis van de gesprekken met de openbare omroep zijn we nu het addendum aan het finaliseren. Het is zo goed als klaar. Daarin staat – en dat is toch goed nieuws – dat de captaties over alle radionetten heen op die 200 gebetonneerd blijven. Voor Klara zal er voortaan niet dagelijks een binnenlands of buitenlands concert worden gecapteerd, maar drie of vier keer per week. Dat is het gevolg van de afspraken die we met hen hebben gemaakt.

De gesprekken over de nieuwe beheersovereenkomst en de positie van cultuur in haar meest brede vormen en in al haar verschijningen – uw vraag is er een facet van – zijn nog niet begonnen, toch niet in de diepte. Daarover zullen we de nodige afspraken met hen maken en de nodige garanties vragen dat cultuur op een volwaardige manier op radio en televisie aan bod komt. Ik ben ervan overtuigd dat we, ook met de input van de commissie Media, daarin zullen slagen.

Ik denk en hoop dat ik hiermee de ergste onrust bij u heb kunnen wegnemen.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): We weten dat Klara slechts een beperkt publiek bereikt, een paar procenten. We weten ook dat het de opdracht is van de openbare omroep om voor elk wat wils te bieden en ook de doelgroep van cultuurliefhebbers en liefhebbers van klassiek te bedienen.

De vele captaties – u zegt één per dag – vormen natuurlijk een bijzonder belangrijke verzameling van zeer waardevol materiaal. Dat vele materiaal, wordt dat volgens u voldoende benut en herbenut? Hebt u daar enig zicht op?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): De registratie van concerten is belangrijk, maar daar is nog een ander aspect aan verbonden. Het is de hele cultuur-, muzieksector en niet alleen Klara en de bijgaande concerten die rekenen op de VRT als mediapartner. Mevrouw Bastiaens heeft daar onlangs een schriftelijke vraag over gesteld aan u, minister. U kon nog niet aangeven welke concerten en festivals door de VRT zullen worden gesponsord in de loop van dit jaar. We zitten daar wel op te wachten. Wilt u daar snel duidelijkheid over geven? Het gaat over ongeveer 500 concerten per jaar, waarvoor telkens opnieuw ruilovereenkomsten met de VRT worden gemaakt. Nu is daarover nog onduidelijkheid. Ik maak gebruik van deze actuele vraag om het open te trekken en deze bijkomende vraag te stellen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp.a): Vorige week ging het over de VRT, vandaag alweer. De VRT beroert ons allemaal. Pas nu begint het blijkbaar door te dringen in Vlaanderen wat de implicaties zijn van de felle besparingen die de Vlaamse Regering aan de VRT heeft opgelegd. Vorige week bleek wat de implicaties waren

voor de toeristische sector, vandaag voor de culturele sector. Wat zal het volgende week zijn? Morgen zal het alweer een andere sector zijn.

Het punt is dat nu opnieuw wordt aangetoond dat de VRT een heel cruciale actor is in het maatschappelijke leven in heel Vlaanderen. De captaties zelf zijn bijzonder duur. Als de VRT het niet meer doet, wie zal het dan wel nog doen? In de popmuziek zien we dat het gemakkelijker wordt. De AB doet het bijvoorbeeld al. Maar vooral voor klassieke muziek is het heel belangrijk dat de VRT die taak op zich blijft nemen.

Ik vind het goed nieuws dat u zegt dat het aantal op tweehonderd blijft, maar als de VRT het niet meer zal doen, wie zal het dan wel nog doen?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Er is nog een ander facet aan, namelijk dat die captaties ook voor jonge Vlaamse kunstenaars, vooral klassieke muzikanten, een heel belangrijk middel zijn om wat ruimer bekend te worden bij het klassieke-muziekpúblik en hun prestaties daar te tonen. Het is dus niet alleen in hoofde van de luisteraar, maar vooral ook in hoofde van de maker dat die captaties een heel belangrijke rol hebben. Op die manier worden ze bekend, zijn ze hoorbaar en zichtbaar en wordt hun werk ook ondersteund. Dat is een facet dat erg belangrijk is in dat Klaraverhaal. Daarom is het jammer dat daarin geknipt wordt.

Vorige week hadden we in de commissie al een discussie over het Vlaams Instituut voor Archivering of VIAA. Het lijkt mij vanzelfsprekend dat die muziek, vooral de Vlaamse, die daar gemaakt wordt, mettertijd ook ontsloten wordt voor VIAA, zodat we ook een heel rijk muzikaal archief hebben dat we kunnen achterlaten en dat beluisterd kan worden. Ik houd dus een warm pleidooi om daar in de nieuwe beheersovereenkomst toch zeker niet verder op af te korten.

Minister Sven Gatz: Bedankt voor die laatste toevoeging, collega Caron. Het is absoluut de bedoeling, zowel van deze regering als van de openbare omroep zelf, om zowel binnen de nieuwe beheersovereenkomst als nu binnen het addendum, cultuur in al zijn facetten een volwaardige plek te geven.

In die zin vond ik het interview met mevrouw Pattyn namens Klara een heel goed interview, omdat ze ook aangaf waar een aantal pijnpunten liggen, maar ze blijft zeker niet bij de pakken zitten. Er zijn zeker nog een aantal dingen mogelijk.

Uw vraag, mijnheer Vandaele, wil ik ook meer in die bredere context meenemen. Ik heb in mijn eerste antwoord misschien de eigenlijke captaties, die men met een ploeg ter plaatse gaat doen, en de registraties niet voldoende uit elkaar gehouden, maar u kent het verschil beslist wel.

Mevrouw Brouwers, als ik mij niet vergis, is de schriftelijke vraag van mevrouw Bastiaens intussen wel degelijk beantwoord. Ze is in elk geval onderweg, want ik heb ze vorige week gezien en ondertekend. We weten, voorzitter, dat het zeer belangrijk is dat we dat op tijd doen, voor onszelf én uit respect voor dit parlement.

In dat antwoord staat heel extensief welke sponsorcontracten of samenwerkingscontracten de VRT met welke evenementen aangaat en dergelijke meer. Ik kan die nu jammer genoeg niet uit het hoofd opsommen, maar de VRT maakt er wel degelijk werk van.

De heer Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u hebt inderdaad het tijdspad uitgezet, enerzijds voor het addendum, dat heel snel komt, en anderzijds voor de nieuwe beheersovereenkomst, die een jaar vroeger zal worden afgesloten dan

aanvankelijk bedoeld. We weten als parlement dus wat ons te wachten staat. Dit voorjaar al kunnen we daaraan beginnen.

De nieuwe beheersovereenkomst vormt natuurlijk een belangrijke uitdaging. Ik heb zo het gevoel dat we er misschien nog meer dan in de vorige beheersovereenkomsten in zullen moeten schrijven wat wij als parlement vinden dat de VRT echt moet doen, en er helaas ook bij zetten wat wij vinden dat ze echt niet moeten doen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Vera Celis aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de stijgende werkstress en de psychische vermoeidheid bij het onderwijspersoneel

ACTUELE VRAAG van Kathleen Helsen aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over het ziekteverzuim bij het onderwijspersoneel

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis (N-VA): Minister, deze week verschenen in de pers een aantal bedenkingen over de psychische gezondheid van leerkrachten. Dat zal zeker gebaseerd zijn op het jaarlijkse rapport over ziekteverzuim bij het onderwijzend personeel. Daaruit blijkt dat een op drie ziektedagen verklaard kan worden door problemen rond psychisch welzijn.

Het is al langer bekend dat de grote planlast en de werkdruk die leerkrachten ervaren, twee van de factoren zijn die een verklaring kunnen geven voor het grote aantal ziektedagen, zeker bij oudere leerkrachten.

Als één op drie ziektedagen wordt verklaard door een psychische problematiek, dan stijgt dat aandeel in de categorie oudere leerkrachten tot bijna de helft. Dat is toch wel een beetje verontrustend.

De SERV heeft daar in november al cijfers over meegedeeld. Toen bleek dat ongeveer de helft, 55,1 procent, van de medewerkers van onderwijs aangeeft dat hun job werkbaar is. De andere helft ervaart dus een probleem.

Minister, ik wil u heel graag vragen of u aan concrete maatregelen werkt of denkt om de werkstress te laten dalen en om de psychische gezondheid van de leerkrachten en de directies te beschermen.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Voorzitter, minister, mevrouw Celis gaf reeds weer over welke problemen het gaat. Ik kan bevestigen dat uit de contacten die ik de voorbije maanden heb gehad met directies binnen scholen, blijkt dat er binnen het onderwijs een bezorgdheid leeft. Er is bezorgdheid voor de leerkrachten die ouder zijn dan 50 of 55 jaar die langer moeten werken. Directies, maar ook leerkrachten stellen zich de vraag of het zal lukken, of ze het zullen aankunnen.

Het rapport over ziekteverzuim toont aan dat inderdaad de groep van 55-plussers meer en langduriger afwezig is. Gelukkig zijn er ook uitzonderingen, maar het is niet eenvoudig voor alle leerkrachten om op een oudere leeftijd de opdracht te vervullen zoals ze dat zelf heel graag willen doen en zoals ze dat ook jaren hebben gedaan. Blijkbaar is dat niet zo vanzelfsprekend.

Minister, we hebben in de vorige legislatuur al gevraagd aan uw voorganger om dit op te nemen en om te bekijken wat er mogelijk is voor verschillende groepen binnen het onderwijs: voor startende leerkrachten, maar ook voor leerkrachten die al een oudere leeftijd hebben bereikt. In welke maatregelen of initiatieven voorziet u om dit probleem aan te pakken?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, mevrouw Celis en mevrouw Helsen, u verwijst beiden naar het rapport 2013 dat maandag in de pers verscheen. Het geeft een overzicht van het aantal ziektegevallen en van het aantal ziektedagen dat door leraren en schooldirecties werden opgenomen.

Als we het rapport bekijken, moeten we toch een nuance aanbrengen. Het is niet zo dat het aantal ziektedagen bij leraren een groter probleem zou zijn dan in een andere beroepsgroep. Leraren werken heel veel en heel vaak.

Als we de concrete cijfers bekijken, zien we in het aantal ziektegevallen dat in 2013 griep de grootste oorzaak was. Als het gaat over het aantal opgenomen dagen, dan valt inderdaad het aantal ziektedagen op dat door oudere leraren en directeurs wordt opgenomen. Als we dat linken aan het werkbaarheidsrapport, dan blijkt dat burn-out, depressie en hele zware psychosociale belasting een groot probleem vormen bij oudere leraren. Dit rapport moet volop worden meegenomen naar de loopbaanbesprekingen die straks starten met de vakbonden.

Gisteren is het rapport besproken met de sociale partners. We zijn er al helemaal door gegaan. Op een aantal fronten zijn volgens mij winsten te boeken.

Ten eerste besteedt iedereen, ook in het regeerakkoord, veel aandacht aan de planlast die moet verminderen. Als overheid zijn we nu met een commissie aan het bekijken hoe we die kunnen verminderen. Ook de scholen, netten en koepels, en onze leerplanmakers hebben ter zake een verantwoordelijkheid.

Ten tweede is het duidelijk dat zeker directeurs lager onderwijs minder goed omkaderd zijn. Dat moeten we meenemen, zeker voor de scholen die autonoom werken. We voelen dat ze 1001 zaken moeten doen. Dit wordt dus meegenomen in de loopbaanbesprekingen die straks starten. Ik hoop dat we er voldoende aandacht aan kunnen besteden. Het is niet alleen een kwestie van papier, maar ook van 'wie doet wat' op school.

Een derde onderdeel dat we niet mogen vergeten, is dat elke school een welzijnsbeleid moet uitrollen dat geënt is op leraren en directeurs. Ik zag dat minister Vandeuren vorige week samen met de minister van Werk, zeker voor de private sector, kijkt of er geen coaches kunnen worden ingezet. Dat kan ook perfect in scholen. Er is in het verleden al zo'n project geweest, gericht op de leerlingen. Nu zou er zo'n project kunnen komen, gericht op de leerkrachten. Het bestaat eigenlijk al, maar scholen zouden er een beroep op kunnen doen.

Er zijn dus wel heel praktische maatregelen mogelijk om leerkrachten die het moeilijk hebben, vroeger dan nu, een klankbord te geven.

Mevrouw Vera Celis (N-VA): Minister, in uw antwoord zitten al heel wat elementen die zeker tegemoet kunnen komen aan de vragen en bedenkingen die uit het rapport komen en die uit het onderwijs komen. De maatregelen inzake planlastvermindering zijn fundamenteel belangrijk. De middelen die worden gegeven ter ondersteuning, moeten zeker terechtkomen in de klas, bij de leerkracht en de directies die erom vragen.

Het loopbaandebat waarnaar u verwijst, kwam ook in de vorige legislatuur al ter sprake. Het moet zeker op de sporen kunnen geraken.

In het rapport ziekteverzuim staat ook als een van de conclusies dat we het verlof voor verminderde prestaties moeten doorlichten en dat we bij afwezigheid moeten nagaan of mensen effectief ziek zijn en hoe we hen zo snel mogelijk terug in het onderwijs kunnen krijgen.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Minister, het is positief dat u het debat over de problematiek opstart. Van de schooldirecties krijg ik meermaals de vraag of de overheid niet enkel wil kijken naar de planlast, maar ook naar de regelgeving die is uitgewerkt en naar de ruimte die aan scholen wordt gegeven om een eigen en sterk personeelsbeleid te voeren. Ik wil vragen om in het sociaal overleg na te gaan waar er mogelijkheden zijn, zodat scholen samen met leerkrachten, op maat van hun school en hun leerkrachten, kunnen onderzoeken hoe de schoolloopbaan kan worden uitgebouwd. Dit is geen eenvoudige oefening, maar het is belangrijk om na te gaan of we ook op dat vlak stappen vooruit kunnen zetten.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Minister, in onverdachte tijden, tijdens het debat over de regeerverklaring, hebt u al gezegd dat planlast een acuut probleem is. U hebt toen ook onmiddellijk gezegd dat het geen probleem is dat een minister alleen kan aanpakken, maar dat er veel verantwoordelijken zijn. Het was een belangrijk signaal naar het onderwijsveld. Het is een terrein waar, gelinkt aan het ziekterapport, de planlast en de impact op de psyche van directies en leerkrachten, echt wel eens werk van moet worden gemaakt.

Er is een rapport uit de vorige legislatuur dat heel veel informatie bevat. Het is misschien goed om iemand aan te duiden die belast is met administratieve vereenvoudiging zodat er op dit probleem snel een antwoord kan komen. We kunnen veel meer doen dan er de afgelopen jaren is gebeurd.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Minister, ik dank u voor de aandacht voor de problematiek.

Onze leerkrachten zijn aan de slag met het meest kostbare goed dat onze samenleving rijk is: de hersenen en de handen van onze jonge mensen. Het moet me dan toch van het hart dat ik eigenlijk niet goed begrijp waarom u zegt dat u het heel belangrijk vindt, maar dat er een aantal kleine maatregelen moeten worden genomen om de taaklast in te krimpen. Ik denk dat we echt een grondig debat moeten hebben. Maar wat zien we? Besparingen bij de CLB's die net leerkrachten ondersteunen om met moeilijke problematieken om te gaan. U kondigt ook aan dat u 60 miljoen euro wilt besparen in de omkadering in het secundair onderwijs. Dat komt neer op 1200 jonge leerkrachten die niet aan de slag kunnen. Dat zal natuurlijk de taakbelasting van de oudere leerkrachten niet ten goede komen.

Minister, ik zou u willen oproepen om te investeren in omkadering in de klas en in de CLB's. Draai de besparingen alstublieft terug, want de taakbelasting is inderdaad te hoog.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik weet niet hoeveel studies, rapporten en analyses we nog nodig hebben die een alarmbel doen

rinkelen vooraleer er echt iets gaat gebeuren. Ik denk dat de Vlaamse en de Federale Regering het bakje van de leerkracht de laatste jaren alleen maar voller hebben gestoken. De pensioenleeftijd is drastisch verhoogd. Het vervroegd pensioen is afgeschaft. Het tijdskrediet is serieus teruggedroefd en aan de werkbaarheid van de loopbaan is eigenlijk niets gebeurd. Integendeel, ook de mentoruren om beginnende leerkrachten te ondersteunen, zijn afgeschaft. Het M-decreet is erbij gekomen. De taak is alleen maar zwaarder geworden.

Ik denk niet dat we moeten wachten op een groot lerarendeбат. Dat moet er komen, maar intussen kunnen we kleine maatregelen treffen om het einde van de loopbaan van leerkrachten te verzachten, minder lesuren voor oudere leerkrachten en/of hen inzetten om beginnende leerkrachten te ondersteunen. Dat zijn kleine maatregelen waar u geen eeuwigheid moet mee wachten. Het grote lerarendeбат moet er komen, maar intussen moet u maatregelen nemen die het werk van leerkrachten werkbaar maken.

De voorzitter: Oh? U hebt zelf uw microfoon afgezet! (*Gelach. Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman*)

Minister Hilde Crevits: Dat is de ultieme zelfcontrole, mevrouw Meuleman. Dat is efficiëntiewinst! (*Gelach*)

Het is goed dat deze thematiek in de plenaire vergadering aan bod komt. Ik zal op een paar zaken ingaan.

Mevrouw Gennez, misschien hebt u het niet goed gelezen, maar het gaat hier wel over het rapport 2013. Toen had uw partij de minister van Onderwijs. Nu komen zeggen dat het allemaal de schuld is van de besparingen, lijkt me een heel rare redenering. Het klopt ook helemaal niet.

Waar ik het wel mee eens ben, en ik volg in die zin mevrouw Meuleman en de twee vraagstellers: naast het globale debat dat in de vorige legislatuur uit zijn voegen gebarsten is – en de vakbonden zeggen me dat de kar te zwaar geladen was –, moeten we nu maatregelen nemen. Noem ze klein of groot, mij om het even, als ze maar direct soelaas brengen.

Mevrouw Helsen, u had het over de schoolopdracht. De opdracht van een leerkracht wordt nu uitgedrukt in 'harde uren'. Dat zijn de contacturen of uren dat de leerkracht voor de klas staat. Het lijkt me nuttig om ons af te vragen hoe we die loopbaan anders kunnen invullen, zeker voor oudere leerkrachten. Ze kunnen jongere leerkrachten bijvoorbeeld coachen. Zulke zaken moet ik wel met de sociale partners bespreken. Ik kan niet zomaar met mijn vingers knippen en beslissen. Als we daarin te vrij redeneren, zouden de leerkrachten wel eens de speelbal kunnen worden van de directie die willekeurig zou kunnen handelen. We moeten een goed evenwicht zoeken tussen het aantal uren voor de klas en andere taken.

Heel veel leraren vragen om meer soepelheid om eens wat anders te kunnen doen tussendoor, om de loopbaan wat gevarieerder te maken. Dat valt dan weer onder het grote debat. We kunnen kleine maatregelen nemen als een soort voorafname op het grotere loopbaandeбат.

Mijnheer De Ro, de papierlast zit inderdaad op alle niveaus. Wat we nu doen met het CLB-attestat in het kader van het M-decreet, is een uitvoering van de vermindering van de papierlast. Hiermee geven we autonomie aan de CLB's. Zorg dat ze niet opnieuw 24 formulieren moeten invullen om iets te bewijzen. Dat is perfect de lijn die moet worden getekend en die ook in de scholen zelf kan worden gezet. Ik heb begrepen dat de leerplanmakers daar ook mee bezig zijn

inzake de doelstellingen en de manier waarop die bereikt moeten worden. Dat kan gerust met minder papier.

Er is een werkgroep aan de slag. U zegt dat ik één ambtenaar moet benoemen, volgens mij moet het in de cultuur van elke ambtenaar gaan zitten. Ik ga niet één iemand aanstellen die dan zagezegd het boegbeeld is, terwijl anderen kunnen denken 'voor mij hoeft het niet'.

De inspectie is Inspectie 2.0 aan het voorbereiden. Zij willen ook komaf maken met alle paperassen. Veel zaken kunnen digitaal. Als scholen informatie hebben overgemaakt aan de inspectie, moeten ze dat geen tweede of derde keer doen. Ze moeten gewoon zuinig zijn met het vragen van informatie. Dat is een opdracht voor de volledige administratie, en zij moet daarvan doordeesemd geraken. Dat betekent: elke ambtenaar op eender welke plaats.

Ik ben heel blij dat u naar uzelf verwijst en de microfoon die vanzelf uitgaat. Kijkt u nu ook naar uzelf? Dat is moeilijk hier in dit parlement.

Het klopt dat we met betrekking tot ons regelgevend werk ook enige soberheid aan de dag moeten leggen. Als ik een formulier wil afschaffen, is de kans zeer groot dat ik daarvoor de goedkeuring van het Vlaams Parlement moet krijgen.

Mevrouw Vera Celis (N-VA): Minister, ik dank u voor uw toelichting bij alle gestelde vragen. Er zit zeker een constante in wat alle sprekers hebben verklaard, en dat is de uitdrukkelijke wens tot een planlastvermindering te komen. U hebt een paar mooie voorbeelden gegeven. Ik denk dan aan de uitbouw van het M-decreet. U ziet erop toe dat dit effectief gebeurt. Het principe 'een gezonde geest in een gezond lichaam' is volgens mij meer dan ooit ook van toepassing op de mensen in het onderwijs.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Minister, ik heb begrepen dat u een debat wilt voeren om op korte en op lange termijn oplossingen aan te bieden. Wat dit laatste punt betreft, heb ik nog een korte vraag. U moet in dit debat over de sectoren heen kijken. Ik ben ervan overtuigd dat we de problemen op lange termijn niet enkel en alleen binnen het onderwijs kunnen oplossen. We hebben immers vooral zeer veel leerkrachten nodig. Die leerkrachten kunnen in veel mindere mate andere functies opnemen. Het kan dan ook zeer interessant zijn na te gaan hoe een mobiliteit over de sectoren heen op lange termijn mogelijk kan zijn.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Björn Anseeuw aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de verbetering van de doorstroming op de sociale huurmarkt door onder meer tijdelijke contracten

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

De heer Björn Anseeuw (N-VA): Voorzitter, de minister heeft al bij verschillende gelegenheden laten weten werk te willen maken van een rechtvaardiger sociale huurmarkt. Hier moeten meer mensen en vooral ook de meest kwetsbaren in onze samenleving terecht kunnen.

Minister, u wilt dat bereiken door middel van een hele resem maatregelen. Een van die maatregelen is een versterkte strijd tegen de sociale fraude in de sector. U hebt in dit verband al de eerste stappen gezet. Vorige week hebt u de bekendgemaakt dat de sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) rechtstreeks

toegang krijgen tot de gegevens van het kadaster. Hierdoor kunnen de SHM's hun huurders sneller, efficiënter en met veel minder administratieve last op eigendomsfraude controleren.

Er zijn nog veel andere maatregelen die op de woonzekerheid zijn gericht. Er is een versterkte woonbegeleiding. U wilt de preventie van uithuiszettingen versterken. Ik denk ook aan de objectievere vaststelling van de huurprijzen, wat ook een mate van rechtvaardigheid inhoudt. Ik denk natuurlijk eveneens aan de uitbreiding van het woonpatrimonium zelf. Dit zal gebeuren door enerzijds de private huurmarkt door sociale verhuurkantoren verder te laten ontsluiten en anderzijds door nieuwe woningen te bouwen.

Wat u ook wilt doen, is werk maken van een betere doorstroming naar en binnen de sociale huurmarkt. U hebt al laten vallen dat u eraan denkt de sociale huurcontracten in de tijd te beperken. Ik zou graag weten hoe u eigenlijk werk wilt maken van die verbeterde doorstroming in de sociale huurmarkt.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, de heer Anseeuw heeft zelf al een aantal belangrijke aspecten van mijn beleid aangehaald. Ik zal dat niet herhalen. De concrete vraag is echter hoe ik de doorstroming wil bereiken.

Mijnheer Anseeuw, ik wil afstappen van de levenslange contracten. De evolutie naar tijdelijke contracten is een zeer belangrijke maatregel. Ik wil die maatregel nemen omdat we vaststellen dat veel mensen die momenteel in een sociale woning wonen, eigenlijk de inkomensgrens beduidend overschrijden. Ik zal straks nog enkele cijfers aanhalen. Als we van een systeem met levenslange contracten naar een systeem met tijdelijke contracten gaan, zal ik, voor alle duidelijkheid, de mensen die nu een contract hebben, niet uit hun huis zetten.

Ik stel vast dat er ook heel wat problemen zijn met betrekking tot de onderbezetting. De heer de Kort heeft hier in de commissie al op gewezen. Als een grote familie met vier of vijf kinderen twintig jaar geleden een sociale woning heeft gekregen, zijn die kinderen ondertussen allemaal het huis uit en hebben we geen stok achter de deur om die mensen te vragen naar een kleinere of andere woning te verhuizen. In het licht van de onderbezetting zou het dan ook een goede zaak zijn tijdelijke contracten in te voeren.

Mijnheer Anseeuw, ik ben u dankbaar voor uw actuele vraag. Afgelopen maandag is in een bepaalde krant immers een artikel verschenen waarin verschillende zaken door elkaar zijn gehaald.

Ten eerste: mensen die een te hoog inkomen hebben en nu een sociale woning bewonen, zijn – voor alle duidelijkheid – geen fraudeurs, want dat wordt toegestaan. Is dat een vorm van sociale fraude? Neen. Er zijn natuurlijk andere vormen van sociale fraude die we absoluut moeten tegengaan: eigendomsfraude, maar ook illegale bijwoning, domiciliefraude en dergelijke. Dat is zeer belangrijk.

Ten tweede is het ook goed om na te gaan op welke manier we ervoor kunnen zorgen dat we, als we die tijdelijke contracten willen invoeren, geen werkloosheidsval creëren. Ik heb dat ook al meermaals gezegd in de commissie. We moeten bekijken welke inkomensgrenzen we dan moeten hanteren.

De heer Björn Anseeuw (N-VA): Minister, ik dank u voor uw bijzonder duidelijk antwoord. Het is een bijzonder goede zaak dat u creatief wilt zijn in het zoeken naar maatregelen om ervoor te zorgen dat meer mensen kunnen instromen in de sociale huurmarkt. Eind 2013 was de gemiddelde wachttijd voor een sociale woning 984 dagen. Tussen 2009 en 2013 is de evolutie van de acute

sociale woningbehoefte – mensen die eigenlijk amper een alternatief hebben, maar die op een wachtlijst staan – met 30 procent gegroeid, van 60.000 naar 78.540.

Het is bijzonder belangrijk om elke maatregel die ook maar één sociale huurwoning extra kan vrijmaken voor diegene die het echt nodig heeft, onder de loep te nemen, in overweging te nemen, en, als het kan, ook uit te voeren.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, voor alle duidelijkheid: langs onze kant hebt u nooit horen zeggen dat mensen met een bepaald inkomen, een iets hoger inkomen, die een sociale woning huren, sociale fraudeurs zijn. Integendeel. Waar ik een probleem mee heb, is dat u in uw beleidsnota schrijft dat u de perceptie wilt bestrijden dat er mensen zijn die een sociale woning bezetten die er niet thuishoren omdat ze te veel verdienen.

Wel, die perceptie blijkt gestoeld te zijn op – inderdaad – foute aannames. De cijfers van uw administratie in een antwoord op mijn schriftelijke vraag tonen aan dat het om een zeer, zeer, zeer beperkte groep gaat. Maar u blijft maar goochelen met grote getallen enerzijds – 12.000 sociale huurders, zegt u steeds – en extreme voorbeelden anderzijds, die 65.000, 85.000 tot zelfs 100.000 euro – zo ver bent u in een bepaalde krant gegaan – verdienen. Zo voedt u net de perceptie die u molenwiekend wilt bestrijden.

In aansluiting op de actuele vraag van de heer Anseeuw, die heel duidelijk aangeeft dat er inderdaad vele tienduizenden gezinnen aan het wachten zijn, vraag ik u: hoeveel nieuwe sociale woningen zult u bouwen tegen het einde van de legislatuur? (*Applaus bij sp.a en Groen*)

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé (CD&V): Voorzitter, we hebben vorige week in de commissie reeds een discussie gevoerd over sociale fraude. Ik hoor dat de heer Anseeuw hiervan een stuk herhaalt. U hebt in uw inleiding eveneens gezegd dat preventie van de uithuiszetting zal worden versterkt. Dat staat ook in de beleidsnota.

Minister, welke stappen zijn er reeds gezet om uithuiszetting te voorkomen? In het verleden hebben we reeds verschillende keer discussie gevoerd over uithuiszetting. Dat is een pertinente vraag die blijft hangen. Minister, welke stappen hebt u reeds gezet?

De voorzitter: Mevrouw Van dermeersch heeft het woord.

Mevrouw Anke Van dermeersch (Vlaams Belang): Minister, u zegt dat u levenslange contracten zult vervangen door tijdelijke en dat niemand uit zijn huis zal worden gezet. Maar dat er veelverdieners zijn die een sociale woning bewonen, moet u de mensen niet blijven wijsmaken. Het is trouwens ook geen manier om de wachtlijsten aan te pakken. Mensen die na een tijd iets meer verdienen en toch in een sociale woning wonen, zouden daar beter blijven wonen, al was het maar vanwege de sociale mix. Zij betalen, naar verhouding tot hun inkomen, ook meer huur.

Minister, ik denk dat u beter iets zou doen aan het aantal mensen van buitenlandse origine die een woning toegewezen krijgen. Onze fractie heeft ook cijfers opgevraagd bij uw administratie. Wat blijkt? Bijna een vierde van de mensen die een sociale woning toegewezen krijgen, zijn buitenlanders. Door sociale woningen te blijven uitdelen, bent u natuurlijk een magneet.

Mijn vraag is of het mogelijk is om strengere voorwaarden op te leggen om sociale woningen te kunnen betrekken, zoals een band aantonen met Vlaanderen of ervoor zorgen dat men heeft bijgedragen aan de sociale zekerheid voor men ervan profiteert.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, wij steunen u volledig in uw beleid. Wij distantiëren ons echt van sp.a, dat denkt dat het louter bijbouwen van sociale woningen een oplossing is. Zolang de contracten levenslang zijn, lost men niets op, en het bewijs is er. Zelfs in steden en gemeenten waar er vandaag 10 of 11 procent sociale woningen zijn, zijn de wachtlijsten even lang. Daarom vinden de liberalen – en wij zijn op dat vlak socialer dan sp.a – dat een sociale woning moet dienen voor iemand die het echt nodig heeft, mijnheer Landuyt. Vandaag moeten er nieuwe contracten worden gegeven aan mensen die het nodig hebben, terwijl mensen die te veel verdienen naar de private markt moeten doorstromen. Minister, wanneer zullen die tijdelijke contracten voor het eerst worden ingevoerd?

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Groen vindt het noodzakelijk vandaag in sociale woningen te voorzien voor de laagste inkomens. Dat betekent dat het in tijden van schaarste, zoals vandaag, geen zin heeft om mensen die op de private markt terecht kunnen, in een sociale woning te houden. Maar als die mensen te veel verdienen en u wilt die doorverwijzen naar de private huurmarkt, dan moet dat wel goed gekaderd zijn. Minister, zult u zorgen voor een goede omkadering? Ik denk dan aan begeleiding van de mensen die de overstap moeten maken. Zult u zorgen voor een voldoende lange periode om te constateren dat zij te veel verdienen, bijvoorbeeld drie jaar en niet één jaar? Zult u ook voorzien in uitzonderingen? Ik denk dan aan 65-plussers en gehandicapten.

Minister Liesbeth Homans: Het zal u niet verbazen dat ik het eens ben met wat mevrouw Van Volcem en de heer Anseeuw hebben gezegd, dat het de betrachting is van deze regering om de sociale woningen waarin wij in alle solidariteit voorzien, terecht te laten komen bij de mensen die deze het meest nodig hebben.

Mijnheer Vandenbroucke, wij hebben dit debat donderdag in de commissie ook al een beetje gevoerd, maar ik heb er geen probleem mee om het hier nog eens over te doen. U verwijt mij dat ik verkeerde cijfers geef. Als ik een schriftelijke vraag krijg over hoeveel mensen momenteel boven de inkomensgrens zitten, gebaseerd op de huidige regelgeving, zijnde 35.000 euro plus 1950 euro aangevuld per persoon ten laste, dan kan ik als minister niet anders dan officiële cijfers geven. Ik hoop dat u het daarmee eens bent. En de officiële cijfers zijn 12.000 sociale huurders, zijnde 7,5 procent van heel het huurderspotentieel.

In 2012 hebben we de inkomensgrenzen verhoogd van 30.000 naar 35.000 euro. Toen bedroeg het percentage dat boven de inkomensgrens van 30.000 euro zat, 13,5 procent. Dat percentage is dus gedaald omdat we de inkomensgrens hebben verhoogd.

Ik heb allerlei berekeningen gezien en gelezen in de kranten – u had het daar ook vorige week over in de commissie – waarin u een zeer vreemde redenering hanteert. U hebt het over de werkloosheidsval, waar we het eigenlijk over eens zijn. Ik heb ook al tot vervelens toe gezegd dat als we naar die tijdelijke contracten gaan, die zeker niet mogen leiden tot een zekere vorm van werkloosheidsval. Nu zegt u in al uw communicatie dat de grens zou moeten liggen op 50.000 euro. *(Opmerkingen van de heer Joris Vandenbroucke)*

U hebt dat gezegd. *(Opmerkingen)*

Ik heb een voorbeeld gegeven van hoeveel mensen boven de grens van 50.000 euro zaten. Dat is iets anders dan de inkomensgrens op 50.000 euro leggen. Dat hebt u gedaan in allerlei simulaties.

We weten dat het gemiddelde netto belastbare inkomen van twee mensen die samenwonen of gehuwd zijn, in Vlaanderen 31.500 euro bedraagt. U wilt als socialistische partij de grens optrekken tot 50.000 euro. Dan vraag ik me af of u wel van oordeel bent dat de sociale voorzieningen moeten terechtkomen bij de mensen die het nodig hebben.

Mevrouw Coppé, niet zo lang geleden hebben we in de commissie ook gediscussieerd over de uithuiszettingen naar aanleiding van een vraag van de heer Engelbosch. Dat ging over de private huurmarkt. Het is me niet helemaal duidelijk of uw vraag over de sociale of de private huurmarkt ging. Toen heb ik ook aangekondigd dat we een nieuw budget hebben vrijgemaakt voor begeleiding en dergelijke.

Mevrouw Van dermeersch, op uw vraag heb ik weinig te antwoorden. U zegt dat de mensen die meer verdienen ook meer huur betalen. Dat klopt. Maar dat is nooit marktconform.

Mevrouw Moerenhout, u stelt dat er ook goede omkaderingsmaatregelen moeten zijn als we dat invoeren. Daar ben ik het volledig mee eens.

De heer Björn Anseeuw (N-VA): Minister, ik dacht dat ik duidelijk was in mijn inleiding, maar voor bepaalde mensen was dat blijkbaar niet zo duidelijk. Mensen proberen de indruk te wekken dat het met deze maatregel niet zal lukken. Maar niemand heeft gezegd dat het met één maatregel zou lukken. Het is een combinatie van heel wat maatregelen, en ik heb nog niet de helft van de maatregelen in de beleidsnota opgesomd. Het is maar met verschillende maatregelen samen dat we deze uitdaging kunnen aanpakken zoals het hoort.

Mijnheer Vandenbroucke, u wekt de indruk dat er minder sociale huurwoningen worden bijgebouwd dan vroeger. Wel, ik heb nieuws voor u: in 2015 zullen er 2839 sociale huurwoningen worden aangekocht en opgeleverd. *(Opmerkingen)*

Nee, u wekt de indruk dat wij daarin knippen. Het is een historisch hoog aantal. Twee jaar geleden waren het er 1573, iets meer dan de helft. U wordt blijkbaar nerveus, mijnheer Crombez, ik weet niet waarom dat nodig is. Laat me gewoon uitspreken. Ik stel vast dat u ons verwijt te goochelen met cijfers, mijnheer Vandenbroucke, maar de enige die gegoocheld heeft met cijfers bent u. U gaat ervan uit dat de uitvoeringsmodaliteiten van die maatregel al vastliggen, maar ze moeten nog worden vastgelegd. We gaan er nog over kunnen debatteren. Dus u bent de goochelaar in dit debat. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Tom Van Grieken aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de herbenoeming van een waarnemend burgemeester in de faciliteitengemeente Linkebeek

De voorzitter: De heer Van Grieken heeft het woord.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, in Vlaanderen Vlaams en op Sint-Anneke mosselen. Er zijn zekerheden in het leven,

als Antwerpenaar kent u die uitdrukking ook. In Vlaanderen Vlaams is een zekerheid, behalve in de Rand rond Brussel. Het scenario daar is gekend. De burgemeester respecteert de wet niet. De Vlaamse Regering benoemt de burgemeester niet. De burgemeester wordt opnieuw voorgedragen, wordt opnieuw niet benoemd, een ware burgemeestercarrousel, een Belgisch circus.

De Vlaamse Regering wou daaraan terecht paal en perk stellen in 2012 door een decreet goed te keuren waarbij men niet in dezelfde legislatuur dezelfde kandidaat-burgemeester naar voren kan schuiven. Dat was uiteraard buiten de burgemeester van Linkebeek gerekend, de heer Thiéry. Hij werd niet benoemd omdat hij als burgemeester Franstalige oproepingsbrieven had verstuurd. Hij is in beroep gegaan bij de Raad van State, kreeg daar ongelijk. Hij liep weer naar zijn gemeenteraad, waar hij opnieuw werd voorgedragen, en hij werd terecht weer niet benoemd. Hij ging opnieuw wenen bij de Raad van State en kreeg opnieuw ongelijk.

Nu heeft die gemeenteraad een achterpoortje gevonden, door hem als waarnemend burgemeester naar voren te schuiven. Wat een circus, minister, wat een circus. Deze burgemeester toont een compleet gebrek aan respect voor de Vlaamse decreten. Hij veegt zijn voeten aan onze Vlaamse taalwetgeving, en intussen kan hij acht jaar lang burgemeester spelen.

Wat gaat u ondernemen, minister, na de zoveelste provocatie?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Een achterpoortje is het niet. Het is nuttig om ook de context juist te schetsen. Er is geen officiële voordracht gekomen. Op de gemeenteraad van 2 februari 2015 is iemand die al schepen was als waarnemend burgemeester aangeduid. Ik stel vast dat er geen nieuwe voordracht is gebeurd, hoewel ik in januari naar aanleiding van het arrest van de Raad van State, waarnaar u ook hebt verwezen, had gevraagd om dat te doen. Mij is gezegd dat ze niet voldoende tijd hadden om dat te kunnen doen. Nu is Damien Thiéry aangeduid als waarnemend burgemeester, wat impliceert dat het schepencollege een lid minder zal hebben. De Raad van State is mij al twee keer gevolgd. Zonder nieuw feit kan Damien Thiéry nooit opnieuw worden voorgedragen als burgemeester.

Ik zie ook geen nieuw feit. Ik ga er nogmaals bij de gemeente Linkebeek op aandringen om een nieuwe voordracht te doen. Ze hebben me ook laten weten dat het puur wegens tijdsgebrek was dat dit niet is gebeurd. Ik stel voor dat we het beiden goed opvolgen. Laten we vooralsnog vertrouwen hebben in al onze gemeentebesturen. In ieder geval zal de heer Thiéry nooit burgemeester van Linkebeek kunnen worden.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister, ik heb veel minder vertrouwen in de heer Thiéry dan u.

Minister Liesbeth Homans: Ik heb niet 'Thiéry' gezegd, maar wel 'gemeentebesturen'.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Ik heb er alvast niet veel vertrouwen in. Ik vind het een immens groot circus. In ruil voor uw regeringsdeelname op federaal niveau met MR, niet toevallig de partij van de heer Thiéry, hebt u een communautaire stilstand verkregen. Geen confederalisme, laat staan een staatshervorming. L'Union des Francophones kan gerust in de Vlaamse Cultuurpactcommissie komen. Minister, treed op en maak een einde aan dit circus! Als u het mij vraagt, hebben we nood aan een regeringscommissaris naar Nederlands model die dat lokaal bestuur kan overnemen.

Ze lachen met u en met de Vlaamse Regering. Als u 's morgens in de spiegel kijkt, denkt u misschien dat u een Vlaamse leeuw bent, maar voor veel Franstaligen in de Rand bent u maar een schattig poesje met wier voeten ze kunnen rammelen. Ik vind dat onbegrijpelijk. (*Applaus bij Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Over dat laatste zal ik me onthouden van alle commentaar. (*Gelach*)

Mijnheer Van Grieken, het is natuurlijk heel plezant om conclusies te trekken op basis van veronderstellingen of foute feiten die u zelf naar voren schuift. Het is gemakkelijk en zeer leuk om nog eens met de spierballen te rollen. Het is duidelijk dat de kandidaat-burgemeester, de heer Thiéry, door het arrest van de Raad van State definitief is geweigerd als kandidaat-burgemeester. Het klopt dat dit een testcase is voor de nieuwe regelgeving en we zullen zien wat dit de komende maanden geeft. Of dit een oplossing biedt aan de carrousel, zullen we de komende weken en maanden zien.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

De heer Michel Doomst (CD&V): De situatie in de zes faciliteitengemeenten rond Brussel ligt helemaal anders in de verschillende zes. De heer Thiéry is op dit ogenblik de man met de meeste afwijkingen inzake de taalwetgeving. Het is goed en heel duidelijk dat de man weet dat hij maar hulptrainer zal zijn en blijven in de toekomst. De man is wel al van gedacht veranderd en van partij veranderd. Het enige wat hij nog kan doen, is van geslacht veranderen. Dat zal aan de situatie ten gronde niets veranderen.

Minister, is er nog een gesprek gepland met andere mandatarissen omdat het in de faciliteitengemeenten duidelijk is dat men daarmee zijn eigen kansen voor de toekomst aan het afsnijden is?

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Van Grieken, u hebt gesuggereerd dat wat nu gebeurt, een uitvloeisel zou zijn van een nieuwe samenstelling van de Federale Regering. Neen, dit is gebetonneerd in het zogenaamde Vlinderakkoord en was een federale wet met een termijn van 30 dagen, een zogenaamde termijn van orde. Dit heeft niets te maken met de nieuwe samenstelling van de Federale Regering en of we enkele toegevingen zouden willen doen aan MR. Ik heb u de situatie geschetst. Ik ga ervan uit dat Linkebeek wel degelijk met een voordracht zal komen. Linkebeek beseft zeer goed dat de heer Thiéry nooit burgemeester zal kunnen worden, tenzij er nieuwe feiten kunnen worden aangetoond maar die zijn er niet. De benoemingen zijn ook al tweemaal door de Raad van State afgeketst.

Mijnheer Doomst, uiteraard gebeuren er gesprekken met andere mandatarissen uit de faciliteitengemeenten. Dat is erg waardevol. Niet elke faciliteitengemeente kan op dezelfde manier worden behandeld en is zeker niet op dezelfde leest geschoeid.

De heer Tom Van Grieken (Vlaams Belang): Minister, ik kan er ook niet aan doen, ik voel nattigheid. Ik denk dat er weer eens een aap uit de mouw gaat komen. Mijnheer Thiéry speelt al acht jaar lang onbenoemd burgemeester. Wie zegt dat hij er nu niet een legislatuur als waarnemend burgemeester bij gaat doen? Ik voel nattigheid. Het klopt niet. Ik verwacht meer pit van u. Als we in andere debatten van nieuwkomers in Vlaanderen verwachten dat ze Nederlands spreken en onze wetten respecteren, dan verwachten we dat niet alleen van mensen die van de andere kant van de wereld komen, maar ook van Franstaligen. Toon uw tanden. Misschien bent u wel die Vlaamse leeuw, maar ik zie het alvast niet. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Bart Somers aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het beleid ten aanzien van de verwachte toename van het aantal eenpersoonsgezinnen

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

De heer Bart Somers (Open Vld): Minister, collega's, voorzitter, de Studiedienst van de Vlaamse Regering heeft heel recent de bevolkingsprognoses bekendgemaakt voor de Vlaamse steden en gemeenten. Naast een aantal tendensen waar we vaak over praten, namelijk de vergrijzing, de groei van het aantal inwoners in Vlaanderen en de verstedelijking, valt in het document nog een belangrijke evolutie op: de opmars van de singles in Vlaanderen, de toename van de alleenstaande personen. Tien jaar geleden waren ze met 750.000, vandaag zijn het er ongeveer 850.000, en hun aantal groeit volgens de prognoses tot 934.000 in 2028. In sommige steden bestaat meer dan 40 procent van de gezinnen uit alleenstaanden. Dat is een belangrijke sociologische evolutie. We stellen vast dat op tal van beleidsdomeinen onze regelgeving niet aangepast is aan die nieuwe sociologische evolutie en dus ten aanzien van die evolutie niet modern genoeg is.

Wie zijn die alleenstaanden? Het gaat om twintigers, om dertigers die vaak uit een relatie zijn gestapt, en dan de mensen die deel uitmaken van de vergrijzing in Vlaanderen. Het gaat vaak om mensen die zich daar heel goed bij voelen, maar die vaak worden geconfronteerd met regelgeving die niet past bij hun situatie.

Ik geef een paar voorbeelden. Volgens de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) is de fiscale druk in ons land met 55,8 procent het hoogst voor alleenstaande personen zonder kinderen. Op het gebied van erfenisrecht, in het woonbeleid, in het huisvestingsbeleid, in de zorg, in de fiscaliteit in het algemeen zie je telkens opnieuw problemen en hindernissen en vaak regelrechte discriminatie van de alleenstaanden.

Minister, welk beleid denkt u, als minister van onder meer Gelijke Kansen, ten aanzien van deze belangrijke en ingrijpende sociologische evolutie in Vlaanderen te voeren? Wat wilt u doen om deze problemen, deze discriminatie of dit niet aangepast zijn van onze regels ten aanzien van deze groeiende groep Vlamingen aan te pakken?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Somers, ik ben blij dat u mijn bevoegdheid in dezen noemt, want het was mij echt niet duidelijk waarover het ging: Wonen, Gelijke Kansen, Ruimtelijke Ordening en dergelijke meer. Ik heb uiteraard ook de studie van de Vlaamse overheid gelezen. Er staan zeer waardevolle aanbevelingen in. U hebt enkele voorbeelden gegeven. Het gaat over vergroening en vergrijzing, en over het toenemende aantal alleenstaanden. Ik geef daarbij een randbemerking. Er is inderdaad een grote groei in de steden, maar ook in de buitengebieden, bijvoorbeeld in de Kempen, is er een toename van het aantal alleenstaanden. Ik ben daar redelijk van geschrokken.

Het is zeer goed dat de Vlaamse Regering met die aanbevelingen rekening houdt. U kaart terecht aan dat ik vanuit mijn bevoegdheid Gelijke Kansen moet vaststellen dat er een aantal oneerlijkheden zijn ten opzichte van mensen die alleen wonen. U hebt mij schriftelijk gevraagd of ik bereid ben een conceptnota op te maken. Ik moet dit afstemmen met mijn collega's vooraleer ik mij daartoe

engageer. Want het is natuurlijk veel breder dan enkel mijn eigen beleidsdomein. Gelijke Kansen is een zeer horizontaal beleidsdomein. Het heeft ook te maken met hoe steden omgaan met hun ruimtelijke ordening en met de verdichting, met het bouwen van kleinere woonentiteiten. Wat betreft mijn ander beleidsdomein, Wonen, kan ik u zeggen dat we in het sociaal wonen echt wel mee zijn met de trend om compacter te bouwen, en met het feit dat er veel meer alleenstaanden een sociale woning huren en niet meer zozeer de grote gezinnen van weleer.

Ik heb ook opgemerkt dat er in 2011 in dit Vlaams Parlement een zeer geanimeerd actualiteitsdebat over dit thema is geweest. Er werden toen enkele moties ingediend. Het wordt tijd dat we die moties nog eens goed onder de loep nemen. Ik wil zeker mijn verantwoordelijkheid nemen, niet alleen vanuit Gelijke Kansen maar ook vanuit Wonen.

Ik denk echter dat ook zeker mijn collega van Ruimtelijke Ordening hierbij moet worden betrokken, omdat zij natuurlijk ook wel een belangrijke verantwoordelijkheid heeft. Wat de vergrijzing betreft, kijk ik natuurlijk dan weer naar collega Vandeuren, en dergelijke meer. Ik zal hierover dus overleggen in de schoot van de Vlaamse Regering, maar het lijkt me in ieder geval waardevol om nu al te kunnen anticiperen op de demografische toename en bepaalde aspecten daarvan die we echt wel moeten verwachten.

De heer Bart Somers (Open Vld): Minister, ik dank u voor het tonen van openheid over dit thema. Ik denk dat we samen vinden dat dit een heel belangrijke maatschappelijke evolutie is. Ik heb die vraag inderdaad aan u gesteld. Ik had ze ook aan de minister-president kunnen stellen, maar ik zie hier toch een nieuw werkdomein voor u als minister van Gelijke Kansen.

U hebt gelijk: het is niet alleen uw bevoegdheid. Het is ook de bevoegdheid van de minister van Ruimtelijke Ordening, maar ook bijvoorbeeld van de minister van Financiën en Begroting. Er zit ook veel wat fiscaliteit in. Dit gaat ook over welzijn en zorgmaatregelen.

Als ik u nog één voorbeeld mag geven: vandaag vinden we het normaal dat een gezin dat bestaat uit twee personen, dubbel zoveel dienstencheques kan krijgen voor poetshulp als een alleenstaande, terwijl in nogal wat gevallen een werkende alleenstaande misschien wel evenveel of nog meer poetshulp nodig heeft dan dat gezin dat uit twee personen bestaat. Er zitten in onze regels dus heel wat voorafnames, heel wat benaderingen die gebouwd zijn op het klassieke gezin, terwijl dat in Vlaanderen vandaag absoluut niet meer de norm is. We moeten onze regelgeving moderniseren ter zake.

Of het nu gaat over een conceptnota of over een analyse, een screening die men maakt van de regelgeving, waarbij men stapsgewijs probeert die te moderniseren, dat vind ik eigenlijk de inzet van een gelijkekansenbeleid, of alleszins een belangrijk onderdeel van een beleid dat zich richt op gelijke kansen in Vlaanderen.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Somers, ik kan u alleen maar gelijk geven. Zoals u zelf hebt aangegeven, is het een horizontale bevoegdheid. Ik coördineer dat, dus ik wil zeker mijn verantwoordelijkheid ter zake opnemen. Het lijkt me inderdaad interessant te bekijken welke regelgeving eigenlijk niet meer anno 2015 is, want we weten inderdaad dat er een aantal tendensen zijn die in de toekomst alleen maar zullen toenemen. Ik zal dit dus bespreken binnen de regering, en ik denk dat we ter zake wel tot een consensus kunnen komen.

De heer Bart Somers (Open Vld): Minister, ik dank u. Onze fractie zal dat mooi opvolgen. We zullen bekijken hoe dat evolueert. Ik denk dat het ons beider ambitie

zou kunnen zijn ervoor te zorgen dat we een singlevriendelijk Vlaanderen uitbouwen in onze regelgeving. (*Applaus bij Open Vld en van de heer Johan Verstreken*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Yasmine Kherbache aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de dringende nood aan meer financiële ondersteuning van sommige gemeenten in hun strijd tegen radicalisering van jongeren

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Homans.

Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp-a): Voorzitter, minister, beste collega's, er is een algemene consensus dat de lokale besturen een cruciale rol te spelen hebben in de aanpak van radicalisering. Zeker bij de preventie en de detectie is het heel belangrijk om aanwezig te zijn in de sportclub, op de speelpleinen, in de klas. We merken nu ook bij de hoorzittingen over radicalisering die nu worden gehouden, dat alle hulpverleners en ook alles experts benadrukken dat de lokale besturen een fundamentele rol te spelen hebben. Ze zeggen echter ook allemaal dat de druk enorm toeneemt en dat de capaciteit onvoldoende is om alle noden te lenigen. De hulpverleners dreigen dus kopje-onder te gaan.

Nu is het niet de eerste keer dat er aan de alarmbel wordt getrokken. In het voorjaar van 2013 hebben de burgemeesters die toen al werden geconfronteerd met de problematiek van de Syriëstrijders, dit al aangekaart en gezegd meer ondersteuning nodig te hebben. Sindsdien hebben ze niet meer middelen gekregen, maar is het probleem wel gegroeid. Bovendien hebben een 35-tal burgemeesters uit de Rand voor de verkiezingen ook al aangekaart dat ze worden geconfronteerd met een structurele onderfinanciering, terwijl ze dezelfde grootstedelijke problematiek hebben. Bijvoorbeeld Vilvoorde heeft ongeveer evenveel Syriëstrijders en terugkeerders als Antwerpen, maar Vilvoorde telt 169 politieagenten en Antwerpen 2600. Vilvoorde heeft een budget van 67 miljoen euro, Antwerpen heeft een budget van gemiddeld 1,5 miljard euro per jaar.

Minister, aangezien de nood zo acuut is, aangezien alle hulpverleners nu al een alarmkreet slaken, zal de Vlaamse Regering onmiddellijk middelen vrijmaken om die acute noden te lenigen?

Minister, aangezien de nood zo acuut is, aangezien alle hulpverleners nu al een alarmkreet slaken, is de vraag: gaat de Vlaamse Regering onmiddellijk middelen vrijmaken om aan die acute noden te voldoen?

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Kherbache, ik ben blij dat u spreekt over 'middelen vrijmaken'. Ik heb in het verleden al aangehaald dat het niet per definitie altijd een kwestie moet zijn van middelen bij te vragen, maar wel om prioriteiten te stellen binnen elk beleidsdomein. We hebben een conceptnota die zal uitmonden in een aantal actieplannen en waar elke minister zijn of haar verantwoordelijkheid in zal nemen. Voorzitter, ik heb heuglijk nieuws, ik heb de conceptnota spontaan overgemaakt aan het Vlaams Parlement, zoals het een goed minister betaamt, nietwaar. Die kunt u bespreken in de commissie of waar u dat ook wilt doen.

Om aan te tonen dat het niet altijd een kwestie is van meer middelen te vragen maar wel middelen te verschuiven waar het kan binnen het budget, heb ik vanuit mijn budget voor Stedenbeleid al 115.000 euro vrijgemaakt voor een project van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) om een persoon te

werk te stellen die een lokaal aanspreekpunt zal zijn voor alle lokale besturen die met het probleem van radicalisering te maken hebben. Ik ben me er terdege van bewust dat niet elke stad dezelfde middelen heeft en ook niet elke stad een deradicaliseringsambtenaar heeft. Dat is één taak van de betrokkene bij de VVSG.

Een andere taak is het oplijsten van alle initiatieven die nu al bestaan op lokaal vlak. Ik ben ervan overtuigd dat het niet zo verstandig zou zijn om telkens weer het warme water uit te vinden, terwijl er in vele steden – u het er een aantal opgesomd zoals Antwerpen en Vilvoorde – toch al goede praktijkvoorbeelden bestaan.

Een ander voorbeeld is de 40.000 euro aan de vzw Motief die ik vanuit mijn bevoegdheid heb vrijgemaakt door het verschuiven van prioriteiten. Motief heeft een vormingsaanbod voor eerstelijns werkers. Het is zeer belangrijk dat die goed worden geïnformeerd. Ik denk dat u dat ook vindt. Het gaat om leerkrachten maar ook mensen van de centra algemeen welzijnswerk (CAW's), samenlevingsopbouw en mensen die met bepaalde problemen te maken hebben of bepaalde signalen opmerken, maar niet zo goed weten wat ze daarmee moeten doen.

Mevrouw Kherbache, ik ben het met u eens als u zegt dat we anno 2015 een beetje veranderd zijn. Daarom heb ik zeer duidelijk in mijn beleidsnota Stedenbeleid aangekondigd dat ik zal afstappen van het traditionele beeld van wat een stad is. Is dat per definitie een van de dertien centrumsteden? Neen. Daarom omschrijf ik het heel breed en zeg dat men moet afstappen van de traditionele aanpak met een stad en een centrumstad, maar moet uitgaan van de maatschappelijke problemen die zich in bepaalde steden of gemeenten voordoen. Dat kan een zeer goede oplossing zijn voor een stad als Vilvoorde.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp-a): Minister, het is heel goed dat we in de commissies verder gaan discussiëren over maatregelen die we moeten nemen in het kader van die conceptnota. Maar mijn punt is nu dat de nood acuut is. Het gaat over hulpverleners. 155.000 euro voor een aanspreekpunt en voor vorming is absoluut niet genoeg. Men vraagt op het terrein extra middelen om tegemoet te komen aan de hulpverleners, anders dreigen ze echt kopje onder te gaan. Ik hoop dat u de noodkreet echt ernstig gaat nemen.

De voorzitter: Mevrouw Sminate heeft het woord.

Mevrouw Nadia Sminate (N-VA): Mevrouw Kherbache, de roep om extra financiële middelen is zowat de meest gehoorde vraag in mijn loopbaan als schepen van Financiën. U stelt die vraag hier vandaag, wat uw volste recht is, maar u linkt die vraag niet aan een concreet, bestaand initiatief. Vanuit de hoorzittingen met de experts in de commissie voor de bestrijding van geweldadige radicalisering hebben we de 'sense of urgency' zeer goed begrepen. Er zijn vandaag heel wat waardevolle initiatieven op poten gezet. Nu moeten we de kans grijpen om die initiatieven uit te rollen en bekend te maken. De taak van Vlaanderen moet er nu uit bestaan om de link tussen bestaande Vlaamse initiatieven en lokale overheden te versterken en structureel te verankeren.

Een tweede taak die ik zie voor Vlaanderen en die geen groot pak geld behoeft, is de koudwatervrees die vandaag bestaat tussen veiligheid en preventie, overbruggen. Ik heb het dan niet zozeer over het opheffen van het beroepsgeheim, maar wel over vertrouwen creëren en nauwere contacten maken tussen die twee.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Mevrouw Kherbache wees terecht op het belang van de lokale besturen voor de vroege detectie in Samenlevingsopbouw en de noden die zich daar voordoen. We horen dat geregeld in die hoorzittingen.

Het zou goed zijn om die hoorzittingen af te wachten en dan conclusies te trekken en in een voorstel van resolutie aanbevelingen te doen. Het is voorbarig om nu al een conclusie te trekken.

Er zijn al initiatieven genomen, zoals het steunpunt bij de VVSG, maar dat is nog te weinig bekend. We hebben in onze partij een interne vergadering gehad met lokale mandatarissen over radicalisering. Er waren er heel veel die dat steunpunt nog niet kennen. Minister, hoe kunt u dit bekendmaken?

Er was ook steun om bijvoorbeeld de vzw Motief extra te ondersteunen. Die organiseert morgen een studiedag en die is volgeboekt. Hoe kunt u meer capaciteit geven om dit soort studiedagen te organiseren? Heel veel lokale besturen zitten te wachten om deel te kunnen nemen aan zulke studiedagen. De nood aan informatie-uitwisseling, goede praktijken, instrumenten uitwisselen en expertise is zeer groot. Daar moeten we eerst op inzetten.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): Minister, u hebt al herhaaldelijk gezegd dat u maatregelen wilt treffen voor een aantal steden die qua schaal en inwoneraantal misschien niet zo groot zijn, maar qua problematiek wel zijn getroffen. Het momentum zal er over een tweetal weken zijn, als we voorstellen aan de Vlaamse Regering zullen doen, hopelijk namens een kamerbrede meerderheid. Wilt u er sneller werk van maken dan met de vorige resolutie over radicalisering die in november-december 2013 kamerbreed is goedgekeurd, het geval was? Tot vandaag is daar zeer weinig tot niets mee gebeurd.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Het is terecht dat mevrouw Kherbache hier aandacht voor vraagt. Iedereen die de commissie volgt, heeft kunnen aanvoelen dat voor een aantal mensen op het terrein – welzijnswerkers, jeugdwerkers, mensen uit het onderwijs – de nood heel hoog is en dat er toch wat ondersteuning moet bijkomen. Dat was ook de conclusie van de heer Somers. Hij zei in de commissie dat we niet moeten beginnen te improviseren, maar dat we hier en daar gericht en op maat moeten versterken. Die conclusie wordt door iedereen, ook door uw eigen meerderheid, gedragen. Aan de roep van die mensen op het veld moeten we gehoor geven.

Vilvoorde-stad is in het verleden toch wat verstoken geweest van extra middelen die nodig waren om dat probleem op een serieuze manier aan te pakken. Ook daarvoor moet die erkenning sneller gebeuren. Daar moeten we gericht en op maat een tandje bijsteken.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Alle fracties beseffen wel dat een grote rol is weggelegd voor de lokale besturen. Er is nu een vraag om onmiddellijk extra middelen vast te leggen voor detectie in de strijd tegen radicalisering, maar dat is mijns inziens niet meteen de juiste oplossing. Onze partij had die middelen alvast niet nodig om vast te stellen dat die radicalisering al jaren aan de gang was.

We moeten natuurlijk ook weten waar we met die detectie naartoe willen, minister. Als we zien dat scholen en leerkrachten die aan detectie doen en namen van mensen van wie ze denken dat ze radicaliseren, aan de politie doorgeven, de dag nadien wegens het politiek correcte denken in het verdomhoekje worden gezet en verplicht worden zich te verontschuldigen, waar gaan we dan naartoe

met die detectie? Nemen we ze serieus of niet, mevrouw Kherbache? Met een pak extra middelen zal dat zeker niet opgelost worden.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Kherbache, ik heb slechts twee concrete voorbeelden gegeven die ik vanuit mijn bevoegdheden heb gefinancierd. Het is wel duidelijk dat de actieplannen zeer snel zullen volgen nadat we de conceptnota hebben goedgekeurd en overgemaakt aan het parlement. Uit die actieplannen zullen automatisch ook nog een aantal concrete acties voortvloeien.

Wat uw vraag om extra middelen betreft, blijf ik erbij dat het veeleer een kwestie is van verschuiving van prioriteiten en middelen. Ik ben het met u eens dat bepaalde hulpverleners het heel druk hebben en kreunen onder het werk. Ik heb daar alle begrip voor. Maar dat is nu net wat ik bedoel, dat je aan bepaalde straathoekwerkers vraagt om zich niet meer met de ene problematiek bezig te houden, en zich meer toe te spitsen op bijvoorbeeld het detecteren van signalen van radicalisering. Dat is een kwestie van verschuiven. Daar is niet altijd geld voor nodig. En zo verlicht je ook de werkdruk van de mensen die het op het veld moeten doen.

Mijnheer Kennes, u zei dat het steunpunt iets te weinig bekend is. Dat kan, ik zal dat navragen bij de VVSG. Ik vind de VVSG wel de perfecte instelling om het steunpunt net bekend te maken bij de lokale besturen. Ik zal de VVSG, dat nu een voltijdse gesubsidieerde medewerker heeft gekregen, aanmanen om dat meer bekend te maken, want de VVSG is echt wel de bevoorrechte gesprekspartner voor de lokale besturen en is dus de best geplaatste partner om dat te doen.

Mijnheer De Ro, ik ben het met u eens dat we hier snel werk van moeten maken. We hebben de conceptnota, de actieplannen zullen daaruit voortvloeien. Ik heb ook wel gezegd dat ik het zeer nuttig acht om de actieplannen ook wat af te stemmen op de resultaten die zullen voortvloeien uit de hoorzittingen. We kunnen hier wel hoorzittingen organiseren die iedereen zeer waardevol vindt en waar iedereen achter staat, maar ik zou het van weinig respect vinden getuigen, mochten we daar geen rekening mee houden.

Als de hoorzittingen zijn afgelopen – en dat is binnenkort, als ik het goed begrepen heb – word ik nog naar de commissie uitgenodigd om er mijn conceptnota toe te lichten. Dan zullen er heel snel actieplannen uit voortvloeien. Ik kan u in ieder geval, als minister van Stedenbeleid, het engagement geven dat ik Vilvoorde niet in de steek zal laten.

Mijnheer Sintobin, we kunnen vanuit Vlaanderen alleen maar inzetten op preventie, responsabilisering en detectie. Als het over repressie gaat, zitten we in federale bevoegdheidssferen en kunnen we weinig doen. Dat is gewoon een vaststelling: wij zijn niet bevoegd. Maar ik vind preventie, responsabilisering en detectie zeer belangrijk, want als je de Federale Regering en federale maatregelen moet inschakelen om in te grijpen, is het eigenlijk al te laat, want dan ga je repressief te werk. Het is een belangrijke taak om vanuit dit Vlaams Parlement ook volop in te zetten op die preventie, responsabilisering en detectie.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp.a): Ik hoor het u graag zeggen, minister: als je moet overgaan naar repressie, is het al te laat. Maar we kunnen ons echt niet permitteren om nog maanden te wachten.

Alle hulpverleners zeggen ook in de hoorzitting dat we geen nood hebben aan nieuwe actieplannen, ze vragen de nodige middelen om aan de acute noden te voldoen. Binnenkort is er een begrotingscontrole – geen vervoegde, maar een uitgestelde –, dat is het moment om minstens de besparingen op al die domeinen

terug te draaien indien u de terreurbestrijding en radicalisering ernstig neemt.
(Applaus bij sp.a en Groen)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van An Moerenhout aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de resultaatsverbintenis bij inburgering, naar aanleiding van een recent oordeel van het Europese Hof van Justitie

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Voorzitter, geachte minister, beste collega's, er is opnieuw een episode gebreid aan de saga der taaltest. Een paar maanden geleden stond ik hier en heb ik u verteld dat we het met Groen heel belangrijk vonden dat anderstaligen zo snel en zo goed mogelijk Nederlands leren spreken, maar dat het invoeren van het verplichte taalexamen, zoals deze Vlaamse Regering wil, niet de manier is om dat te bewerkstelligen. Het was een plenaire vergadering met heel veel opschudding.

Het meest frappante die dag was voor mij een uitspraak van collega Marino Keulen. De heer Keulen, voormalig minister van Wonen en Integratie en lid van de huidige coalitie, zei het volgende: "Minister, als iemand met deze maatregel naar een rechtbank stapt en u verliest dat geding, dan verliest u niet alleen de casus, maar ook de geloofwaardigheid als Vlaamse Regering rond een heel delicaat punt."

Zijn woorden zijn de voorbije week waarheid geworden. Niet in Vlaanderen, of nog niet, maar wel in Nederland. In Nederland is het volgende gebeurd. In 2007 heeft men er de verplichte taaltest ingevoerd. Daarna zijn er twee mensen naar de rechtbank gestapt. Een paar dagen geleden heeft de advocaat-generaal van het Europees Hof van Justitie een uitspraak gedaan. In die uitspraak heeft hij gezegd: "De invoering van de verplichting tot het behalen van een inburgeringsexamen ondermijnt het wezen van de inburgering zelf."

Minister, hoe gaat u deze uitspraak van de advocaat-generaal implementeren in uw beleid en in het plan om een verplichte taaltest in te voeren?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ja, mevrouw Moerenhout, het moet me toch weer, net zoals vorige keer, van het hart dat u er nogmaals in slaagt om twee debatten compleet met elkaar te vermengen. U hebt het enerzijds over de taaltest of de taalvereiste die we zullen opleggen binnen sociale huisvesting en anderzijds gaat uw vraag dan ineens over het inburgeringsexamen.

Ja, mevrouw Moerenhout, u hebt de heer Keulen geciteerd. Hij deed zijn uitspraak wel degelijk in het debat over het invoeren van de taalverbintenis in de sociale huisvesting. Daar ging het citaat over. Uw eigenlijke vraag gaat over inburgeren. Maar bon, ik denk dat we het erover eens zijn dat het twee aparte, gescheiden debatten zijn. U bent daar niet van overtuigd, ik weet dat het twee aparte, gescheiden debatten zijn.

Om nu concreet in te gaan op uw vraag, even de situatie.

Eén, het is gebeurd in Nederland. U moet niet doen alsof het hier, bij ons een uitspraak is.

Twee, wat u natuurlijk ook vergeet – en u gooit daarbij alles op een hoopje –, is wat de uitspraak is geweest in Nederland en over wie het ging. Het ging inderdaad over inburgering. We zijn nu hopelijk allebei over inburgering aan het praten. Ja? Wat was de uitspraak specifiek? Die ging over langdurig ingezetenen, mensen die het statuut hebben van langdurig ingezetenen. Daar is de vraag gesteld of het kan dat je na x aantal jaren – dat kan zelfs na tien of twintig jaar zijn – mensen met dat statuut die verplichting nog oplegt. Dat is compleet verschillend van wat wij doen met inburgering. Langdurig ingezetenen zijn mensen die hier bijvoorbeeld al tien of twintig jaar wonen... (*Opmerkingen van mevrouw An Moerenhout*)

“Bijvoorbeeld” heb ik gezegd. Of vijf jaar dus. Maar wij vragen die inspanning niet na vijf jaar, wij vragen die onmiddellijk. Ik sta nog absoluut achter onze betrachting om van de inspanningsverbintenis een resultaatsverbintenis te maken.

En waarom? Ik heb u dat al proberen uit te leggen, maar u schijnt het maar niet te willen begrijpen. (*Rumoer bij Groen en sp.a*)

Waarom? Omdat het inburgeringsattest dan ook meer waard wordt! Het wordt meer waard voor de betrokkenen. Men kan een attest behalen en men kan tegelijkertijd aantonen dat men een bepaald resultaat heeft gehaald. Volgens mij is dat een win-winsituatie.

Als we sancties opleggen, zal dat niet zijn op het al dan niet behalen van het resultaat op zich, maar wel op de inspanningen die zijn geleverd om het resultaat te behalen.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Minister, hoe meer u van leer trekt, hoe meer ik de indruk krijg dat ik gelijk heb. U zegt dingen die niet kloppen. De argumentatie gaat over het woonbeleid, maar ook over de inburgering.

Ik wil u nog enigszins volgen door te zeggen dat een inburgeringstraject er anders uitziet. Het feit blijft dat de grond van het advies dezelfde is. De grond van het advies voor Nederland is ook bij ons toepasbaar.

Ik heb het advies heel goed gelezen. Ik kan u een aantal dingen zeggen. Het is een heel goed onderbouwd advies. Er zijn twee artikelen heel interessant voor de uitbouw van uw beleid. Het eerste is artikel 80. Ik heb u daarnet gezegd dat het invoeren van een verplichte taaltest slecht is voor de integratie. Artikel 80 zegt dat als het slecht is voor de integratie, u dat zelfs niet mag doen en Europa zal ingrijpen. Of het voor een sociale woning is, of het voor een integratietraject is, maakt niet uit. Het tweede artikel is artikel 81 waarin wordt gezegd dat u geen beslissingen mag nemen op het moment dat er nog steeds wachtlijsten zijn. Er moeten genoeg avondcursussen Nederlands zijn. Vandaag zijn er nog niet genoeg dagcursussen, wat zouden er dan genoeg avondcursussen zijn.

Ik denk dat we het met z'n allen eens zijn dat het belangrijk is dat nieuwkomers zo goed mogelijk Nederlands leren spreken, maar de vraag is hoe. Ik – en ik niet alleen – ben er ten stelligste van overtuigd dat het invoeren van zo'n verplichte taaltest niet de juiste manier is. U zult meer problemen dan oplossingen creëren.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Het is belangrijk om de zaken uit elkaar te houden. Wat we beogen met de maatregel zoals die in het regeerakkoord, in de beleidsnota en in de toekomstige decreetgeving staat, is emancipatorisch voor de betrokkene en, inclusief, voor de hele samenleving. We willen een betere participatie mogelijk maken. Dat kun je doen met een voldoende aanbod – en het

is terecht dat mevrouw Moerenhout de vinger op de wonde legt. De basiskennis blijft A2, een basiskennis. En het is heel belangrijk om te weten dat er niemand wordt gestraft omdat hij niet slaagt in het behalen van het attest. Dat is toch wel zeer essentieel. Er wordt te vaak gezegd dat wie niet slaagt, gesanctioneerd wordt. Neen, hij zal het attest niet krijgen. Als hij voldoende inspanningen levert, heeft hij voldaan aan zijn verplichtingen.

Minister, ik wil u vragen om de Europese regelgeving nauwgezet op te volgen en ervoor te zorgen dat alles wat wij doen in Vlaanderen, conform die regelgeving is.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester (Open Vld): Ik heb het verhaal van mevrouw Moerenhout en het verhaal van de minister gehoord. Het zou toch wel goed zijn dat we enige duidelijkheid hebben. Er is enerzijds de verplichte taaltest en anderzijds het inburgeringstraject. Het is belangrijk dat juridisch alles zeer goed wordt uitgeklaard naar aanleiding van het advies in het arrest, zodat er geen misverstanden zijn.

Minister, ik zou u willen vragen om tijdens de eerstvolgende commissie-vergadering volledige duidelijkheid te geven.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp-a): Minister, mijn vraag is of u de inzichten van de auditeur wilt meenemen in uw huisvestingsbeleid, want met een taalkennisvoorwaarde in de sociale huisvesting heeft het Hof van Justitie wel een probleem. Ik heb het dus niet over inburgering, maar over iemand sanctioneren of in ieder geval rechten onttrekken wegens het niet kennen van de taal. Gaat u daar lessen uit trekken, want dat is volgens de auditeur wel een probleem?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): De fundamentele kwestie en de fundamentele discussie is: in hoeverre laten we de EU-bemoeienissen toe? Er zijn bemoeienissen met onze migratiewetgeving, met de inburgeringswetgeving, met van alles en nog wat. Ik hoor de afgelopen weken toch wel EU-kritiek vanuit bepaalde hoeken als in bepaalde landen de verkiezingen worden gewonnen. Maar als het gaat over bemoeienissen in eigen land, neemt men die EU-beleidsmaatregelen zomaar mee.

Minister, de heer Kennes heeft het zelf gezegd: u spreekt over resultaats-verbintenis en een meerwaarde op de arbeidsmarkt en zo. Maar de heer Kennes zegt het zelf: er is geen enkele, echt geen enkele, sanctie verbonden aan het niet behalen van een attest. U weet dat dit onze vraag is om ook daar te werken met een sanctie en alleen op basis van het verkrijgen van een attest een permanente verblijfsvergunning toe te kennen.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

De heer Peter Wouters (N-VA): Integratie is een verhaal van insluiting. Doe mee! Dat het niet meer vrijblijvend kan, is actueler dan ooit. We hebben een gedeelde toekomst. Er is geen alternatief. Wie niet meedoet, zet zichzelf buiten spel. Dat begint op de speelplaats, daar moet men de spelregels kennen, en dat gaat zo het hele leven door.

Daarom is het ook zo belangrijk om Nederlands te leren en te kennen. Als verplichte inburgering daar dan het werktuig voor is, dan is dat niet meer dan normaal. Vlaanderen neemt zijn verantwoordelijkheid door het aanreiken van

kansen via die inburgering. We verwachten dat van onze nieuwkomers, en deel uitmaken van onze gemeenschap is niet vrijblijvend.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Moerenhout, voor alle duidelijkheid: er is nog geen arrest. Het is goed om dat hier te stellen. Er zijn inderdaad wel een aantal uitspraken gedaan. Ik wil er nogmaals op wijzen dat het niet ging over de inburgeraars in Nederland op zich. Het ging over de langdurig ingezetenen, enkel en alleen die groep.

Ons inburgeringstraject en -verhaal is totaal anders georganiseerd dan in Nederland. Ik denk dat we hier niet in de problemen zullen geraken, juridisch gezien, maar ik neem de suggestie van de heer Kennes natuurlijk wel ter harte. We zullen inderdaad afwachten wat de concrete arresten zeggen.

Ik heb het al tot vervelens toe gezegd: bij NT2 is er geen wachtlijst, wel bij het centrum voor basiseducatie (CBE) en het centrum voor volwassenenonderwijs (CVO), dat klopt. Daarom hebben we beslist dat de middelen die nu bij Onderwijs zitten voor NT2 en andere vormen van taalcursus zullen worden overgeheveld naar het beleidsdomein Inburgering. Dat is een goede evolutie.

Verder willen we er ook privépartners bij betrekken om het aanbod groter te maken. Ik vind het zeer belangrijk dat men niet alleen binnen de reguliere schooltijden een NT2-cursus of cursus Nederlands kan volgen, maar ook in het weekend of 's avonds.

Moeten de Huizen van het Nederlands zich zorgen maken? Is dit een blaam omdat ik niet tevreden ben over hun kwaliteit? Geenszins. Absoluut niet. Het is gewoon een en-en-verhaal zodat we meer aanbod genereren voor de mensen die naar hier komen en een inburgeringstraject volgen. Ik wil nog eens benadrukken dat ik de inburgering een zeer positief verhaal vind. Ik hoop dat we het hierover eens zijn. Het is emancipatorisch. Deel willen uitmaken van een gemeenschap en gemeenschapsvorming is zeer belangrijk. Als overheid is het onze plicht om dat aanbod te doen. Ik heb u net uitgelegd dat we dat nog gaan uitbreiden.

Mijnheer Kennes, inderdaad, u hebt het al aangegeven, ik heb het ook al aangegeven: mijnheer Sintobin, volgens u is er geen enkele sanctie, maar er is wel degelijk een sanctie. Die sanctie zal niet worden gelegd op basis van het resultaat dat al dan niet wordt behaald, maar wel op de inspanningen. Er is wel degelijk een sanctie.

Mevrouw Kherbache, u hebt het weer over de sociale huisvesting gehad. U mag dat doen, maar in haar originele vraagstelling heeft mevrouw Moerenhout beide elementen bij elkaar gebracht. Volgens mij was het voor iedereen moeilijk om te volgen.

Wat uw punt in verband met de taalkennisvoorwaarde betreft, zal ik niet herhalen wat ik heb verklaard de vorige keer dat we hier een debat over dit onderwerp hebben gevoerd. Ik sta daar achter. Ik weet dat nog andere mensen hier achter staan of in het verleden achter hebben gestaan.

Wat u hebt verklaard, klopt echter niet. Ik heb dat in het Vlaams Parlement al tot vervelens toe verteld. Volgens u zal ik het afleggen van een taaltest koppelen aan het recht op een sociale woning. Ik heb hier al tot vervelens toe verklaard dat er een recht op huisvesting bestaat. Als ik me niet vergis, staat dat in artikel 13 van de Grondwet. Daar mag geen misverstand over bestaan. Ik blijf achter die maatregel staan. Het is geenszins mijn bedoeling die mensen uit hun huis te zetten of de toegang tot hun huis te ontfangen.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Minister, eerst en vooral maakt NT2 deel uit van het aanbod van de centra voor basiseducatie (CBE's) en van de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's). Als er wachtlijsten voor NT2 zijn, zijn er wachtlijsten in de CBE's en de CVO's.

Mijnheer Kennes, wat u hebt verklaard, klopt niet. Als er geen attest wordt afgeleverd, heeft dit wel degelijk gevolgen. Een attest is belangrijk om de Belgische nationaliteit te verwerven. De minister wil die attesten ook aan de werkgevers tonen. Dit debat heeft wel degelijk belangrijke gevolgen.

Minister, ik vat alles nog even samen in mijn slotpleidooi. Ten eerste is een verplichte taalttest volgens het Europees Hof van Justitie niet goed voor de integratie. Ten tweede kan de Vlaamse overheid geen maatregel invoeren die niet goed is voor de integratie. Ten derde is er momenteel een groot capaciteitstekort voor de Nederlandse lessen.

We hebben u gewaarschuwd en we waarschuwen u nu opnieuw. Er is uit dit halfroond al menige sceptische reactie gekomen. Ook in het middenveld worden vragen gesteld. Ik hoop dan ook dat u hebt geluisterd. Ik heb u net horen verklaren dat u het arrest zult afwachten. Dat vind ik de meest optimistische zin in uw antwoord. U hebt enige openheid getoond. Ik hoop dan ook dat u, zodra het arrest er is, uw beleid zult aanpassen. (*Applaus bij Groen en bij sp.a*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Karin Brouwers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over nieuwe samenwerkingsvormen bij De Lijn in het kader van basisbereikbaarheid

ACTUELE VRAAG van Joris Vandenbroucke aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de werkelijke besparingen bij De Lijn en de reële impact ervan

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, afgelopen vrijdag is in De Tijd een uitgebreid interview met de heer Kesteloot, directeur-generaal van De Lijn, verschenen. Het interview had natuurlijk betrekking op de nieuwe tarieven die sinds 1 februari 2015 van kracht zijn, maar voor een groot gedeelte ook op de nieuwe doelstellingen van De Lijn inzake openbaar vervoer.

Dit gaat natuurlijk om het hele verhaal dat achter de basismobiliteit schuilt. De Vlaamse Regering wil van een basismobiliteit naar een basisbereikbaarheid evolueren. De heer Kesteloot heeft, in samenwerking met een aantal gemeenten, proefprojecten opgezet om na te gaan hoe we de basisbereikbaarheid in meer afgelegen gebieden toch kunnen garanderen. Hij zoekt ook oplossingen buiten de grenzen van het klassiek openbaar vervoer.

Tijdens het interview heeft hij het volgende verklaard: "We willen samen met de Vlaamse overheid, de gemeenten en de vereniging TreinTramBus bekijken of bestaande initiatieven niet beter in elkaar geschoven kunnen worden. Daarnaast kunnen we eventueel enkele nieuwe zaken uitproberen." De volgende passage is toch enigszins speciaal: "De Lijn kan aan die nieuwe mobiliteitsvormen nog meewerken, maar wel op een manier waarbij we onze besparingsdoelen niet in het gedrang brengen. We kijken daarvoor ook naar buitenlandse voorbeelden." Hierna wordt nog naar Denemarken verwezen en dergelijke.

Her en der beginnen proefprojecten. De nieuwe Vlaamse Regering heeft de basisbereikbaarheid echter nog niet gedefinieerd. Er zijn al proefprojecten, maar er zijn nog altijd geen vaste, definitieve oplossingen. Het gaat dan ook om proefprojecten.

Minister, ik stel me stilaan een vraag. Hoe kunt u, als minister van Mobiliteit, garanderen dat er bij de invoering van de basisbereikbaarheid in heel Vlaanderen volwaardige, effectieve en operationele alternatieven zullen zijn? *(Applaus van de heer John Crombez)*

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Collega's, minister, voorzitter, ook ik heb het interview met de heer Kesteloot gelezen. In dat interview stelt de heer Kesteloot voor dat de gemeenten en de OCMW's busjes inleggen, desnoods bestuurd door vrijwilligers, om in vervoer te voorzien voor bepaalde doelgroepen, voor de mensen die geen kleine prins in de garage hebben staan. Ik dacht toen bij mezelf: wat bezielt de directeur-generaal van ons eigen openbaarvervoerbedrijf om ontheven te worden van zijn kerntaak, namelijk het organiseren van openbaar vervoer in landelijk gebied, en het over te laten aan anderen?

Wel, de volgende dag stond het antwoord in de krant, minister. De heer Kesteloot heeft een probleem. Hij moet zijn besparingsdoelstelling halen. Die besparingsdoelstelling blijkt bijna twee keer zo groot te zijn als hetgeen u hier met geruststellende woorden hebt gezegd. De Lijn moet geen 61 miljoen euro besparen tegen het einde van de legislatuur, maar ruim 110 miljoen euro. Het gevolg is dat de heer Kesteloot geen andere keuze heeft dan inderdaad, wanneer hij op uw vraag moet investeren in dat vraaggestuurd openbaar vervoer, elders zwaar te snoeien. Het gevolg is: we dragen allemaal bij voor het openbaar vervoer, maar het openbaar vervoer zal er in de toekomst niet meer voor ons allemaal zijn.

Minister, hopelijk hebt u opnieuw geruststellende woorden in uw antwoord. Mijn vraag is namelijk: hoeveel is de besparingsdoelstelling van De Lijn nu eigenlijk? Wat zal de impact zijn voor de reiziger? *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het staat iedereen natuurlijk vrij om bepaalde oefeningen en rekeningen te maken. Besparingen houden in dat de belastingbetaler minder geld moet geven aan een overheidsinstelling dan het jaar of de jaren voordien. Dat is een besparing.

In 2019 zal de belastingbetaler 61 miljoen euro minder betalen voor De Lijn dan in 2014. Dat is de simpele realiteit. Dat is de reële besparing in hoofde van de belastingbetaler. En ja, daarvoor zullen we naar meer efficiëntie moeten gaan. *(Opmerkingen van mevrouw Ingrid Lieten)*

Even terzijde: we raken niet aan de investeringen, want we zitten nog altijd met een budget van rond de 1,2 miljard euro voor De Lijn. We raken niet aan de investeringen, zodat we kunnen zorgen voor meer snelheid en comfort voor de reiziger. We zullen wel moeten zorgen voor meer efficiëntie. *(Opmerkingen van mevrouw Ingrid Lieten)*

De voorzitter: Mevrouw Lieten, u wordt altijd emotioneel wanneer het over De Lijn gaat. *(Opmerkingen)*

Ik begrijp dat wel, maar het is heel vervelend als je voortdurend wordt onderbroken. Ik vind dat zelf ook niet leuk. U moet uw commentaar voor uzelf

houden. Laat de minister alstublieft rustig antwoorden. De minister heeft het woord! (*Opmerkingen van mevrouw Ingrid Lieten*)

Daar heeft het niets mee te maken. De minister heeft het woord, mevrouw Lieten! (*Opmerkingen van de heer Bruno Tobback*)

Nee, mijnheer Tobback, u bent veel te laat binnengekomen. U kunt daar niet over oordelen. (*Applaus bij de meerderheid*)

Komaan, zeg. U komt zich hier interessant maken. De vraag is gesteld. De minister antwoordt. (*Opmerkingen van de heer John Crombez*)

Nee, mijnheer Crombez, hier gelden spelregels waaraan iedereen zich te houden heeft. (*Opmerkingen van de heer John Crombez*)

Dat is wat anders. Dat is niet mijn beoordeling. Wat de minister antwoordt, is niet mijn zaak. Maar ik vind niet dat de minister moet worden onderbroken. (*Opmerkingen van de heer John Crombez*)

Nee, sorry, mijnheer Crombez, daar heb ik niets mee te maken.

Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: U vraagt welke besparing er zal zijn tegen 2019 voor de belastingbetaler, als het gaat over De Lijn. Die besparing zal 61 miljoen euro bedragen. 61 miljoen euro zal de belastingbetaler in 2019 minder moeten betalen in vergelijking met 2014. Ja, ik ben misschien een simpele mens, maar dit is een simpele waarheid. (*Applaus bij de N-VA*)

En als u zich ter linkerzijde aangesproken voelt over de explosie van een budget van 300 miljoen euro in 1999 naar 1,2 miljard euro vandaag, dan voelt u zich inderdaad terecht aangesproken. Wel, maar dat zal gedaan zijn. (*Applaus bij de N-VA*)

Dat zal gedaan zijn en we zullen besparen. We zullen gaan naar meer efficiëntie waarbij we op dure lijnen zullen zorgen voor volwaardige alternatieven. De Lijn heeft die opdracht gekregen, de heer Kesteloot denkt daarover na, soms luidop. Hij zal een forum organiseren met de stakeholders, want dat zijn uiteindelijk de belangrijkste partners, en met de trein-, tram- en busgebruikers, de mensen die effectief het openbaar vervoer gebruiken. Bedoeling is na te gaan hoe het openbaar vervoer efficiënter kan worden georganiseerd voor de reizigers en voor de belastingbetaler, want dat is onze verdomde taak hier. (*Applaus bij de N-VA*)

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Uiteraard is er meer efficiëntie mogelijk. Het feit dat de belastingbetaler minder zal moeten ophoesten, kan ik alleen maar toejuichen. Dat er alternatieven worden onderzocht en dat er een forum komt, is interessant nieuws. Het is immers belangrijk te weten welke alternatieven er effectief zullen zijn en wat we nu precies onder die basisbereikbaarheid verstaan.

Ik wil een kleine suggestie doen. Het project dat de Vlaamse ruimtelijke planningsprijs vorig jaar in november heeft gewonnen – het project Regionet Leuven – en dat intussen is uitgebreid naar heel Oost-Brabant, is eigenlijk een toekomstvisie op het openbaar vervoer waar men met stamlijnen attractiepolen verbindt enzovoort. Ik raad u echt aan om dat eens grondig te bekijken en daar de notie basisbereikbaarheid zoals we die willen invullen, gedeeltelijk op te enten, want daar bestaat nog altijd onduidelijkheid over.

Intussen weten we niet goed wat de alternatieven zullen zijn. Er heerst toch een zekere ongerustheid. We hebben in het regeerakkoord afgesproken om in de

dunbevolkte gebieden te voorzien in alternatieven. Ik ben blij dat u dat hier ook nog eens bevestigt.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt het altijd graag over de exploderende dotatie aan de Lijn. Laten we het eens hebben over de exploderende files. Het is zo ver gekomen dat we in de krant moeten lezen dat buitenlandse investeerders niet meer wensen te investeren in een land dat letterlijk tot stilstand aan het komen is. En wat doen deze regering en de Federale Regering? Besparen op het alternatief voor de wagen! *(Opmerkingen van mevrouw Annick De Ridder en de heer Kris Van Dijck)*

Het surrealisme van die logica die niets te maken heeft met mobiliteit is duidelijk naar boven gekomen toen federaal minister van Mobiliteit, mevrouw Galant, voorstelde om afgeschafte treinen te vervangen door bussen die nu ook worden afgeschaft en die zullen worden vervangen door busjes bevolkt door vrijwilligers voor bepaalde doelgroepen, en door de OCMW's die ook zullen worden afgeschaft. *(Applaus bij sp.a en bij Groen!)*

De voorzitter: Mijnheer Vandenbroucke, u hebt dat goed gedaan, u hoort dat.

De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (Open Vld): De benadering moet gebeuren vanuit het oogpunt van de reiziger. Hoe kan ik op mijn bestemming geraken? Of de kat nu wit of zwart is, denkt Deng Xiaoping, als ze maar muizen vangt: uiteindelijk telt het resultaat. Een reiziger wil op zijn bestemming geraken, en dat op een regelmatige en betaalbare manier.

Het moet een en-enverhaal zijn, mijnheer Vandenbroucke. De nood is zo groot dat we ons niet moeten laten opsluiten in fetisjen. U verwijst naar de files maar dat geeft net aan dat er moet worden voorzien in een extra aanbod, ook op dalmomenten, als De Lijn dat niet meer kan. Wat maakt het voor de mensen uit of dat gebeurt door een busje vanuit een gemeente of door het OCMW? Men moet bekijken wie bijdraagt in de kosten.

Collega's van sp.a, Europa zal u op korte termijn verplichten om de notie openbaar vervoer los te laten en te gaan naar een gemeenschappelijk vervoer zonder monopolies. U kunt zich maar beter voorbereiden op die zeer nabije toekomst. De reiziger moet centraal staan en moet op een betrouwbare manier op zijn bestemming geraken, met de bussen van De Lijn of met andere bussen.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, minister, collega's, we hebben tijdens de laatste commissievergadering de heer Kesteloot gehoord, en daar was sprake van die 61 miljoen euro. Hij heeft aangegeven dat de interne kosten oplopen tot nog eens 50 miljoen euro. Dat zijn de cijfers die de heer Vandenbroucke ook gebruikt. We zitten op ongeveer 111 miljoen euro.

De grond van het debat is wat de heer Keulen aangeeft: ik wil in de huid kruipen van degene die een vervoersbehoefte heeft in dunbevolkte, landelijke gebieden. Het sluit aan bij wat mevrouw Brouwers naar voren schuift. We hebben het concept 'basisbereikbaarheid' al enkel keren besproken. Het is mij niet duidelijk hoe u die vervoersbehoefte gaat oplossen. Dat is de kern. Hoe gaat u die vervoersgarantie van mensen in landelijke en dunbevolkte gebieden ook echt garanderen?

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA): Mijnheer Vandenbroucke, u bent een moedig man. U weet dat ik dat van u vind. U verwijst naar de files, dat is zeer gedurfd als socialist. U verwijst daarmee ook meteen naar het failliet van zo veel jaren socialistisch beleid. Zeer dapper. *(Opmerkingen bij sp.a)*

Ik merk een zekere animositeit bij de socialistische fractie zodra een Antwerpenaar intervenieert. Van 300 miljoen euro naar meer dan 1 miljard euro, de middelen maal drie en het aandeel van het openbaar vervoer ongewijzigd: dat is het failliet van dat beleid. Het blijft pikken. We gaan over van basismobiliteit naar basisbereikbaarheid. Dat is inderdaad anders, dat is een volledig gewijzigd beleid.

Minister, u verwijst zeer terecht naar het interne traject bij De Lijn. Hebt u een idee over de timing? Wanneer komt de studiegroep samen? Wanneer worden de oefeningen van De Lijn verwacht? Die oefening moeten we koppelen aan de nieuwe beheersovereenkomst, waarin zeer duidelijke aanbevelingen noodzakelijk zullen zijn.

Minister Ben Weyts: Het forum waarvan sprake komt al samen in april. De oefening loopt. Stop alstublieft met de blinde focus: altijd maar meer en meer belastinggeld in De Lijn steken. Daar gaat het niet over. Tot mijn spijt is het niet zo dat meer budget voor De Lijn leidt tot een evenredige toename van het aantal gebruikers van het openbaar vervoer. Ik wou dat het zo was, de realiteit is niet zo. Anders zou het willen zeggen dat we sinds 1999 een verviervoudiging zouden hebben van het aantal gebruikers van het openbaar vervoer, het is niet zo. We voeren een mobiliteitsbeleid dat uitgaat van betaalbaarheid en efficiëntie. Daar gaan we naartoe, dat willen we op poten zetten. *(Applaus bij de N-VA)*

Mevrouw Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. De emotie die in dit debat is gesloten, bewijst dat het dringend tijd is om ons nieuwe concept van de basisbereikbaarheid, dat terug te vinden is in het regeerakkoord en in uw beleidsnota, echt eens te definiëren. *(Applaus)*

Ik heb al verwezen naar een studie waarin u inspiratie kunt vinden. Ik ben deels gerustgesteld. Ik heb april gehoord, het is nu februari. Oké, die tijd geven we u zeker nog. Ik heb ook van mevrouw De Ridder gehoord dat de beheersovereenkomst zal worden aangepast. Daar zullen we het alleszins dit jaar ook nog over hebben in het parlement. Dat zijn de goede momenten om tegen de zomer toch wat duidelijkheid te scheppen, ook voor alle mensen die wonen in het landelijke gebied, zoals de heer Rzoska zegt, en die toch wat ongerust worden.

De heer Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, collega's, het fundament van dit debat is: in welke mate vindt deze regering dat het haar taak is om openbaar vervoer te organiseren? Dat is een fundamentele vraag waarop u van Europa een antwoord zult moeten geven. U kunt een keuze maken.

Het antwoord daarop staat niet in het regeerakkoord, staat niet in uw beleidsnota. U hebt vorige week ook geen antwoord gegeven in de commissie. Ik heb gelezen wat ik las in De Tijd, woorden uit de mond van de heer Kesteloot, en ik kijk vooral naar de feiten, en die spreken boekdelen. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lode Ceysens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de Vlaamse spoorstrategie voor de ontsluiting van Noord-Limburg

De voorzitter: De heer Ceysens heeft het woord.

De heer Lode Ceyssens (CD&V): Voorzitter, minister, dames en heren, op 8 februari 2013 keurde de Vlaamse Regering de Vlaamse spoorvisie goed. Die spoorvisie is opnieuw opgenomen in het regeerakkoord. En misschien nog belangrijker, in het federale regeerakkoord wordt ook duidelijk verwezen naar het uitvoeren van de gewestelijke prioriteiten. Hup met de geit, zou een mens dus denken. Vergeef me dan ook mijn ongeduld, minister. Ik ben al enige tijd aan het proberen om daar een vraag om uitleg over te stellen. Met wat aandringen is dat ook gelukt. Door een toeval vanmorgen in de pers kan ik al een voorafname doen op die vraag.

Vanmorgen las ik in de krant een neerslag over het plan-MER voor de realisatie van de lijn Hasselt-Neerpelt. Daaruit blijkt dat die lijn een potentieel heeft van 6500 extra reizigers per werkdag, wat niet onaardig is. Daarbovenop zou 88 procent van die reizigers autogebruikers zijn. Die lijn Hasselt-Neerpelt wil toch wel toevallig onderdeel uitmaken van de Vlaamse spoorstrategie.

Minister, welke initiatieven zijn er al genomen om de Vlaamse spoorvisie door te vertalen in het investeringsprogramma van Infrabel?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik heb ook in Het Belang van Limburg dat artikel gelezen waarvan sprake is van een plan-MER voor dat spoortraject. Ik ken dat plan-MER niet en Het Belang van Limburg wel. Ik moet mijn plaats kennen. (*Gelach*)

Het klopt niet. Er is geen plan-MER. Het plan-MER is nog lopende. Uiteindelijk gaat het blijkbaar over een oude studie van 2009, die door de cel MER op de website is gezet. Het is eigenlijk geen nieuwe studie. Het plan-MER loopt nog.

In de Vlaamse spoorstrategie heeft Vlaanderen 51 spoorinvesteringen aangediend. Er zijn 8 prioritaire investeringsdossiers – of eigenlijk 9 omdat de NMBS er een heeft opgesplitst – geselecteerd. De lijn Hasselt-Neerpelt zit daarbij. Ik heb ondertussen ook contact gehad met minister Galant onder meer daarover met de expliciete vraag naar concrete inspraak. Ik heb die garantie ook gekregen. De gesprekken lopen nog. Deze week is daarover trouwens nog door onze beide kabinetten een gesprek gepland.

Voor alle duidelijkheid, die lijn blijft voor Vlaanderen behoren tot de prioritaire spoorinvesteringen. Ondertussen wordt er tussen de administraties, namelijk NMBS, Infrabel en De Lijn gekeken hoe de timing van de negen projecten respectievelijk zal worden aangeduid. Dat zal gebeuren op basis van een maatschappelijke kosten-batenanalyse om te proberen enig onderscheid onder te brengen in de uitvoering. Het blijven wel prioritaire projecten.

Er is inderdaad discussie over de besparing van 665 miljoen die op het federale niveau is goedgekeurd ten aanzien van de totaliteit van het spoorwedenbudget. Het is nog niet uitgemaakt wat het aandeel is voor exploitatie, NMBS, en investeringen, Infrabel. Ik heb van de heer Cornu begrepen dat hij voor de zomer een aanpassing wil in het investeringsplan.

We zijn nu al gesprekken bezig, ook rechtstreeks met het kabinet van minister Galant.

De heer Lode Ceyssens (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord. We hebben onlangs in de commissie nog een bespreking gehad over de investeringsdossiers van De Lijn. Ik heb toen nog eens heel duidelijk gezegd dat ik betreurd dat het Spartacusproject in Limburg was verworpen tot een project Hasselt-Maastricht. Mijnheer Keulen, dat is inderdaad zeer belangrijk, voordat u nog eens de oorlog verklaart aan Maastricht. Maar Spartacus is veel meer voor

Limburg. Spartacus is een project dat bestaat uit drie lijnen waarop knooppunten zouden kunnen worden geënt. Destijds werd dit geïnitieerd vanuit De Lijn. Lijn 3 was een sneltramproject. Men heeft dat mee ingeschreven in de Vlaamse spoorvisie.

Minister, ik begrijp van u dat wij op goede hoop mogen leven wat betreft de lijn Hasselt-Neerpelt. Is daarmee een definitieve keuze gemaakt voor de spoorlijn? In welke mate wordt de piste van de sneltram nog achter de hand gehouden, kwestie van op twee paarden te wedden?

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Mevrouw Ingrid Lieten (sp-a): Minister, ik waardeer uw inspanningen om bij de federale collega's aan te dringen, maar ik ben er, eerlijk gezegd, minder positief over dan u. Als je bij de spoor mannen je oor te luisteren legt, krijgt je daar hetzelfde verhaal als hier in Vlaanderen: de Federale Regering legt enorme besparingen op aan de NMBS. Zij zullen hun investeringsprogramma, dat voor de verkiezingen in ontwerp was, serieus moeten bijwerken. Ik hoor dat ze niet eens geld genoeg hebben om de noodzakelijke onderhoudsinvesteringen en onder-tunnelingen van overwegen te doen. Ik vrees dat de aanleg van nieuwe lijnen daar helemaal niet de prioriteit zal zijn omdat de veiligheidsinvesteringen uiteraard voorrang krijgen.

Ik wil u een suggestie doen. Het Spartacusplan is een totaalplan. De lijn naar Noord-Limburg is daarin essentieel. Er is destijds voor geopteerd om de NMBS deze lijn te laten uitvoeren. Maar als de NMBS u niet kan garanderen dat zij daar de volgende jaren werk van maakt, dan zou ik u durven te suggereren om opnieuw het heft in handen te nemen vanuit Vlaanderen en om die investeringen over te nemen. Minister, is het voor u een optie om opnieuw aan De Lijn te vragen om die noord-zuidas te realiseren als de NMBS daarover geen garanties kan geven?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): De laatste decennia heeft de NMBS heel wat plannen gemaakt voor Limburg. Ik stel vast dat er bijzonder weinig van in huis is gekomen. U zegt dat u nu gaat onderhandelen. Dat is iets te weinig. Ik stel ook vast dat de Vlaamse Regering in september 2013 bijna 200 miljoen euro heeft uitgetrokken om lijn 18 te heropenen als een van de prioritaire spoortrajecten van Vlaanderen. Maar Infrabel is nog steeds aan het nadenken of dat wel zal worden opgenomen in het investeringsplan. Minister, wat gaat u heel concreet doen om dit dossier op korte termijn te realiseren?

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, ik twijfelde aanvankelijk aan de actualiteitswaarde van de vraag van de heer Ceyssens, want het is inderdaad een oude studie die ter kennis is gebracht, maar dat neemt niet weg dat ik helemaal niet twijfel aan de actualiteitswaarde van het probleem. De ontsluiting van Noord-Limburg is een echt probleem. Wij hebben altijd gestreefd naar die ontsluiting, op welke wijze dan ook. Wij zijn dan ook heel blij te horen dat de minister de prioriteiten van de spoorwegstrategie hanteert, en dat Spartacus op dat vlak ook nog altijd achter de hand wordt gehouden. Onze partij is er altijd voorstander van geweest om lijn 3 als lijn 1 te beschouwen. Het grootste probleem is de ontsluiting van Noord-Limburg.

Ik ben ook blij dat de voorzitter van de commissie Mobiliteit, mevrouw Jans, die vandaag helaas niet hier is, regelmatig contacten heeft onderhouden met de spoorweg en met Infrabel. Ik wil vragen om die contacten zeker in stand te

houden. Minister, wij vragen u dan ook met klem om de spoorwegstrategie op dit punt te hanteren en alle prioriteit te leggen op de ontsluiting van Noord-Limburg.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Mijnheer Lantmeeters, sinds 2004 staat Spartacus in het regeerakkoord. Dat is een verhaal van knooppunten en verbindingen, en van drie lijnen. Wat dat betreft, zijn wij, Open Vld, van ons woord. Er was voor gekozen om die lijn 3 te laten realiseren via de NMBS. Het verhaal blijven vertellen dat lijn 3 eigenlijk gelijk is aan lijn 1, dat is telkenmale een provocatie. Dan had u dat niet in het regeerakkoord moeten laten schrijven in 2004, noch in 2009, noch in 2014! Pacta sunt servanda. Na elf jaar moet die lijn 1 nu eindelijk worden gerealiseerd, conform de akkoorden en de contracten uit 2011 en 2014. *(Applaus bij Open Vld, sp.a en Groen)*

Minister Ben Weyts: Ik wil niet opnieuw de discussie openen met betrekking tot lijn 1. Ik ben daar altijd zeer duidelijk over geweest, ook op dit spreekgestoelte. Pacta sunt servanda. Hetzelfde geldt natuurlijk voor lijn 3. Ter zake hebben we inderdaad de keuze gemaakt voor de spoorstrategie. Ik ga dus onderhandelen. U vindt dat niet genoeg. Wel, ik ga geen troepen sturen, ik ga onderhandelen. Ik ga onderhandelen op basis van datgene waartoe we al hebben beslist en opnieuw beslist, namelijk dat dit een prioritair dossier is. Ik ga niet zeggen aan de NMBS of aan Infrabel: u moet die investering doen, en als u die niet doet, dan zal ik ze doen. Dat lijkt me geen goede onderhandelingspositie. Wij blijven heel duidelijk bij ons standpunt. We hebben dat als prioritair dossier aangeduid. We hebben 51 dossiers ingediend. Daarvan zijn er 9 aangeduid als prioritair. Wel, we blijven bij die prioriteiten en we zullen die verdedigen op elk niveau, ook op het federale niveau.

De heer Lode Ceyssens (CD&V): Minister, ik heb uw antwoord heel goed begrepen. In de zomer van 2013 las ik dat de minister-president en de minister van Openbare Werken harder op tafel moesten slaan bij de federale overheid om dit te realiseren, en dat ze met hun federale collega's aan tafel moesten gaan. Ik neem aan dat u er dan ook geen probleem mee hebt dat de minister-president en u als minister van Openbare Werken daar zeer regelmatig nog eens over worden opgejaagd, want dit is zeer belangrijk, voor heel Vlaanderen trouwens. *(Applaus bij CD&V, Open Vld en sp.a)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Caroline Bastiaens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de gevolgen van het tarievenplan van De Lijn voor 65-plussers met een handicap

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, sinds begin deze week is het nieuwe tariefplan van De Lijn van kracht. Op 1 september zal dat ook zo zijn voor de 65-plussers. Heel terecht zou het openbaar vervoer voor personen met een handicap ook in de toekomst gratis zijn. Minister, we hebben het er eerder al over gehad. We delen uw mening dat het openbaar vervoer essentieel is voor personen met een handicap om zich te kunnen verplaatsen, naar hun werk, naar vrienden, om activiteiten te kunnen ondernemen.

De Vlaamse Ouderenraad heeft ons, maar ook u er ondertussen op gewezen dat er helaas een probleem zou kunnen ontstaan vanaf 1 september: personen die ouder dan 65 zijn en dan worden geconfronteerd met een handicap, zouden eigenlijk niet in aanmerking komen voor dat gratis openbaar vervoer, hoewel dat

– en ik denk dat we die mening delen – inderdaad voor hen essentieel is om deel te kunnen nemen aan deze samenleving. Minister, deelt u mijn bekommernis en die van de Vlaamse Ouderenraad dat tegen september duidelijkheid moet worden gecreëerd, opdat ook personen met een handicap vanaf 65 jaar, of omgekeerd, personen die 65 jaar zijn en dan worden geconfronteerd met een handicap, gratis gebruik zullen kunnen maken van het openbaar vervoer?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Die duidelijkheid is er eigenlijk vandaag al. De toekenning van de status van persoon met een handicap gebeurt op basis van drie criteria. Er is het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH), dat de erkenning doet. Daarnaast heb je de FOD Sociale Zekerheid en tot slot is er ook het statuut toegekend via de VDAB voor bijzondere tewerkstellings-ondersteunende maatregelen (BTOM's).

Die informatie wordt doorgegeven aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid geeft die erkenningen door aan De Lijn. We beslissen er zelf niet over wie er al dan niet erkend wordt als persoon met een handicap. Dat maakt deel uit van het welzijnsbeleid en in dit geval ook van het socialezekerheidsbeleid.

Het is heel duidelijk dat iedereen die voor 65-jarige leeftijd het statuut heeft gekregen van persoon met een handicap, altijd kosteloos van het openbaar vervoer zal blijven genieten. Voor een erkenning daarna, is dat niet zo, net zoals geldt voor het persoonlijkeassistentiebudget (PAB). Dat is dezelfde regel. Het PAB wordt ook niet toegekend aan mensen als ze de aanvraag richten na de leeftijd van 65 jaar. Wij beslissen daar niet over. De Lijn beslist daar niet over. Wij volgen eigenlijk het welzijnsbeleid.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, ik heb u net horen zeggen dat er een goede uitwisseling is tussen de FOD Sociale Zekerheid enerzijds en het VAPH via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Wanneer personen een erkenning hebben voor een handicap via de FOD Sociale Zekerheid, kunnen zij kosteloos gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer, ook na 65 jaar. Maar zodra je 65 jaar bent, waar gebeurt dan die erkenning? Het is een cruciale vraag. Als dat inderdaad de FOD Sociale Zekerheid is, dan is dat mogelijk een stukje van het antwoord, maar daar krijgen we niet alle problemen mee opgelost. We moeten zoeken, hopelijk samen met u, naar een oplossing tegen 1 september.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Minister, mevrouw Bastiaens stelt een terechte vraag. Alle leden van de commissie Mobiliteit hebben de brief ontvangen van de Vlaamse Ouderenraad. Kamerbreed is er wel een meerderheid denk ik om het probleem op te lossen. De specifieke doelgroep die door de Vlaamse Ouderenraad naar voren wordt geschoven als problematisch, zijn degenen die na 65 jaar worden geconfronteerd met een handicap. De terechte vraag van de collega en ook van de Vlaamse Ouderenraad is om specifiek voor die doelgroep een oplossing te bieden. Ik weet dat u dat niet alleen kunt. Uw antwoord stelde mij op dat punt niet helemaal gerust. Bent u bereid om met de verschillende stakeholders, de Vlaamse Ouderenraad en uw federale collega's, specifiek voor die doelgroep naar een oplossing te zoeken?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, u antwoordt eigenlijk naast de kwestie, want het probleem zit bij degenen die na hun 65 een handicap of een verslechtering in hun handicap krijgen zodat ze een probleem krijgen inzake

mobiliteit. U verwijst naar het onderscheid dat zou worden getrokken binnen Welzijn. Ik kan u meegeven dat net binnen Welzijn men er alles aan doet om dat kunstmatige schot van die leeftijd van 65 jaar, die arbitraire grens, weg te werken. Minister Vandeuren zou u kunnen vertellen dat er een project voor leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid is opgestart dat er net toe strekt om dat schot tussen die twee leeftijdscategorieën weg te werken. Ik hoop dat u zich daarbij aansluit en voor deze groep een oplossing vindt.

Het is toch al te gek dat we hulpmiddelen leeftijdsonafhankelijk zouden gaan toekennen en dat het grootste hulpmiddel, met name de mobiliteit, De Lijn, voor die groep ontoegankelijk zou worden gemaakt. Ik denk dat we dat niet willen.

Minister Ben Weyts: Ik sluit me volledig aan bij het welzijnsbeleid zoals gevoerd door minister Vandeuren. We gaan de zaken niet omdraaien. De toekenning van het statuut van persoon met een handicap is een zaak van Welzijn. Wij gaan niet op het vlak van mobiliteit andere normen hanteren. We gaan niet zeggen: u wordt door het welzijnsbeleid niet erkend als persoon met een handicap, maar wij gaan u wel erkennen als persoon met een handicap. Dat onevenwicht gaan wij niet creëren. Wij volgen ter zake het beleid dat gevoerd wordt door de welzijnsinstellingen die uiteindelijk zorgen voor de toekenning van het statuut van persoon met een handicap. In dat geval geldt onze korting, en geldt die altijd. Zo eenvoudig is dat.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, ik ben blij te horen dat u zich aansluit bij het beleid van minister Vandeuren om werk te maken van een leeftijdsonafhankelijk beleid. We hebben tot september de tijd om dit particulier probleem – leeftijdsonafhankelijk hulpmiddelenbeleid is niet zo vanzelfsprekend – inzake openbaar vervoer samen op te lossen, en dat zullen we zeker doen. Waarvoor dank.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Danielle Godderis-T'Jonck aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de toename van longkanker bij vrouwen

ACTUELE VRAAG van Herman De Croo aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de ondersteuning van de campagne in het kader van Wereldkankerdag

De voorzitter: Mevrouw Godderis heeft het woord.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, vandaag is het Wereldkankerdag, en daarom stel ik deze actuele vraag over longkanker bij vrouwen. Volgens een Europees onderzoek is kankersterfte in vergelijking met 2009 sterk gedaald. Dat onderzoek wijst ook uit dat steeds meer vrouwen aan longkanker lijden. In 2015 sterft 9 procent meer vrouwen aan longkanker. Het staat nu op nummer één, voor borstkanker.

De mogelijke oorzaak van die stijging is dat vrouwen in de flowerpowertijd in de jaren 60 zijn beginnen te roken. Een andere oorzaak is eetstoornissen bij jonge meisjes. Als je rookt, heb je minder honger. Die meisjes roken heel veel, ook 14-jarige meisjes. We mogen ook niet vergeten dat longkanker veel voorkomt bij passieve rokers.

Minister, een primaire preventie is heel belangrijk omdat het heel moeilijk is om preventief longkanker op te sporen. Het is een soort kanker die meestal jaren aansleept voordat hij wordt ontdekt. Welke stappen zult u ondernemen om jonge mensen ervan bewust te maken dat roken heel gevaarlijk is?

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, het is goed dat we op Wereldkankerday over kanker van gedachten kunnen wisselen. Kanker wordt jaarlijks bij 14 miljoen mensen vastgesteld. Tussen 65.000 en 66.000 landgenoten worden door die ziekte getroffen. Een man op drie en een vrouw op vier krijgt kanker. Bij mannen komen in volgorde prostaatkanker, longkanker en dikkedarmkanker het meest voor, bij vrouwen zijn dat borst- en longkanker.

In deze zaal zijn er vast collega's die in hun familie kanker van dichtbij hebben ervaren. Ik heb dat zes jaar geleden ook voorgehad. Als men je, gewoonlijk nogal brutaal, meedeelt dat je kanker hebt, dan voel je een natte dweil in je nek. Dan 'basculeert' je wereld en de wereld van degenen die je nabij zijn.

Vandaag zijn preventie, detectie en behandeling belangrijk, maar in onze maatschappij is er ook plaats voor de omgeving van de patiënt.

Veel van die patiënten zijn ambulant, gaan naar stralingen, ondergaan chemotherapie, worden geopereerd, komen thuis en hun wereld verandert. En dan probeert men rond die patiënt iets op te bouwen, iets te doen, iets levensvatbaar te maken.

Als je in dit land 27.000 overlijdens per jaar aan kanker hebt, als je weet wat de vernietigende indruk is van de eerste nare melding die je daarvan krijgt, verwacht ik van u, in een genereuze gemeenschap als de onze en op de dag dat deze ziekte in de hele wereld wordt aangeklaagd en getoond, een antwoord. Welke mogelijkheden hebben wij, buiten al die bevoegdheidsproblemen van de ene en de andere – ik weet ook wel dat niet alles in uw handen ligt, ver daarvan? Wat is dan de boodschap die we geven aan de omgeving van die patiënt, met de hoop op genezing en overleving? (*Applaus*)

De voorzitter: Minister Vandeuren heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Voorzitter, collega's, ik hoef de cijfers niet te herhalen, die door de vraagstellers correct zijn geciteerd. Er zijn twee aspecten aan het verhaal, zeker als het over longkanker gaat. Langs de ene kant is er de vaststelling dat toch steeds minder mensen overlijden aan kanker. Kanker wordt, met de nieuwe inzichten in behandeling en de vroegtijdige opsporing, geleidelijk aan een chronische ziekte. Dat is natuurlijk niet in algemene termen zo voor alle kankers, maar je ziet wel een evolutie dat het aantal mensen dat overlijdt aan kanker, met procenten begint te dalen. Dat is op zich een goede evolutie.

Wat longkanker betreft, klopt het wat u zegt, collega's. We zien dat in de sterftecijfers in Vlaanderen al vanaf 2012, als je kijkt naar de leeftijdsgroep van 55 tot 65 jaar. Daar is longkanker de voornaamste oorzaak van overlijden als het over kankers gaat. Dat heeft alles te maken met het rookgedrag, dat zoveel jaren eerder, wat de vrouwen betreft, een realiteit is geworden.

90 procent van de vrouwen met kankers zijn mensen die roken. Je kunt natuurlijk nog andere oorzaken opnoemen. Zo kunnen omgevingsfactoren ook zeker een rol spelen, en daar moet je ook een beleid rond voeren, maar we zien heel duidelijk dat rookgedrag de voornaamste boosdoener is.

In Vlaanderen bestaan er twee gezondheidsdoelstellingen die met deze problematiek te maken hebben. Langs de ene kant hebben we nog een recent goedgekeurd actieplan, dat nu in uw parlement zal toekomen, voorzitter, rond de screening van borstkanker, darmkanker en baarmoederhalskanker. We hebben die drie screeningsprogramma's in een geïntegreerde strategie gebracht. We

weten hoeveel participatie aan die programma's we zouden willen bereiken. We kunnen dat ook differentiëren naar de provincies. We zijn bezig met een nieuw actieplan om de sensibilisering op te drijven, om de participatie te vergroten.

Het spijtige bij longkanker is dat je nog altijd geen methode hebt om die screening te organiseren, alleszins niet op een door de gezondheidseconomen op het niveau van een bevolkingsonderzoek aanvaarde manier. De behandeling is ook moeilijker dan bij borstkanker. En dat maakt het een stuk complexer.

Dan moet ik verwijzen naar onze tweede doelstelling, waar we in de loop van 2015 en 2016 een nieuwe conferentie over zullen organiseren, met daaraan gekoppeld een nieuw actieplan, namelijk het plan rond middelengebruik, waarin ook het tabaksgebruik aanwezig is.

Wij zetten ondertussen het vorige actieplan voort. We zijn ondertussen ook bevoegd geworden voor een aantal federale aangelegenheden: tabacologen, middelen uit het Tabaksfonds enzovoort. Wij continueren die inspanningen, met daaraan gekoppeld uiteraard de sensibiliseringsacties vanuit het nu lopende actieplan. Het is uiteraard de bedoeling om op die gezondheidsconferentie na te denken over de nieuwe methoden om het roken verder te ontmoedigen.

Wat dat betreft, is het ook kijken naar wat op het andere beleidsniveau aan acties kan worden ondernomen. De prijs van tabak, roltabak en allerlei zaken spelen uiteraard ook een rol in dat rookgedrag.

De vraag van de heer De Croo is een pertinente vraag, zeker op deze Wereldkankerdag. Het is heel duidelijk dat we in Vlaanderen, ook vanuit de ziekteverzekering en vanuit het kankerplan van mevrouw Onkelinx, steeds meer aandacht beginnen te besteden aan de psychosociale dimensie van een goede kankerbehandeling. In de ziekenhuizen is daar al heel wat rond ontwikkeld. Steeds meer wordt aandacht gegeven aan het transmurale en het thuis-ondersteunende psychosociale aspect van een goede kankerbehandeling.

Vorige week nog ben ik op een aantal congressen geweest en gaan spreken over precies het aspect van het beter ondersteunen van de psychosociale ondersteuning van de kankerpatiënt en zijn omgeving. Het is heel duidelijk dat we ook in Vlaanderen in de opbouw van de nieuwe structuren die we ter ondersteuning van de eerstelijnsgezondheidszorg kunnen ontwikkelen na de staatshervorming, dat thema opnemen. Zoals gezegd, is de aandacht die we daarvoor hebben in verband met kankerpatiënten, een beetje exemplarisch voor andere chronische zorgen. Ook daar moet die dimensie steeds meer aandacht krijgen.

Ik ben gaan spreken op het congres van de Stichting Erika Thijs, waar een zorgpad psychosociale ondersteuning wordt ontwikkeld. Er zijn tal van initiatieven. Vorige week was er een tweedaags congres over palliatieve zorg. Ook die dimensie kwam er aan bod. Het is een element van ondersteuning waar we meer aandacht aan moeten besteden.

Daarnaast heb je in Vlaanderen natuurlijk de mantelzorgverenigingen die mantelzorgers ondersteunen. We proberen respijtzorg te organiseren. Mensen kunnen er naartoe met hun partner om op adem te komen. We ondersteunen een aantal initiatieven die door het RIZIV worden georganiseerd voor ouders van kankerpatiëntjes, kinderen.

Kortom, we proberen om de hele waaier van ondersteuning van mantelzorgers, ook specifiek degenen die door het leven gaan met een partner of een familielid met kanker, vanuit dat perspectief mee op te bouwen.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck (N-VA): Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Ik moet u wel iets bekennen. Ik ben verpleegkundige van opleiding. In mijn studententijd rookte ik ook sigaretten, niet zo heel veel, ik was geen kettingrookster. De dag dat ik op stage ging op pneumologie, werd ik geconfronteerd met mensen met longkanker. Ik heb toen gewoon beslist dat het mijn laatste sigaret was, dat ik nooit meer zou roken.

Ik hoop dat er een heel goed uitgebreid plan komt en dat de jeugd echt beseft hoe gevaarlijk het is om te roken.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Minister, ik dank u. Het is niet alleen het roken, want de eerste kanker bij mannen is prostaatkanker. Ik kan me inbeelden dat zij die een grondige bloedanalyse ondergaan, binnen de 24 uur met angst kijken naar de PSA-waarde (prostaat-specifiek antigeen) om te weten wat hun lot kan zijn.

Tezelfdertijd is het ook zo dat het op 18 april aanstaande de Dag van de Patiënt is, van elke patiënt dus. Het zou goed zijn dat niet alleen de aspecten bewustmaking, preventie en detectie, maar ook de omgevingsfactoren van de psychologische impact zo groot en positief kunnen zijn dat deze door uw beleid en door degenen die er willen achterstaan, zouden worden aangemoedigd.

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Mevrouw Cindy Franssen (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ik sluit me bijzonder graag aan bij de vragen en de bekommernissen van de collega's. Kanker evolueert inderdaad naar een chronische ziekte, ook dankzij de preventie. We hebben het hier twee weken geleden nog gehad over de HPV-test (humaan papillomavirus).

Ik deel uiteraard de bekommernis van de heer De Croo dat veel verschillende factoren een rol kunnen spelen bij de ontwikkeling van kanker. U kent mijn stokpaardje als het gaat over voeding. Er wordt een advies voorbereid. Ik hoop dat we de voedingsdriehoek kritisch tegen het licht kunnen houden met de nieuwe inzichten die er zijn over koolhydraten en transvetzuren. Anderzijds moeten ook de verschillende facetten van de omgeving mee in kaart worden gebracht.

Minister, er komt een 'instituut van de toekomst', een interfederale ontmoetingsplaats voor de verschillende ministers van Volksgezondheid. Het zou goed zijn dat we vanuit Vlaanderen de epidemie kanker – want ook al leven de mensen langer, het wordt toch echt een epidemie – als eerste punt op de agenda te zetten van dit instituut, dat zich zal moeten bezighouden met alle belangrijke gezondheidsuitdagingen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, uit uw antwoord blijkt dat Vlaanderen en de federale overheid heel wat waardevolle en succesvolle initiatieven nemen rond deze vreselijke ziekte.

Voor longkanker bij vrouwen zien we geen positieve evolutie. U hebt zelf terecht gewezen op de link met het rookgedrag. U verwijst ook naar de verschillende gezondheidsdoelstellingen en het middelenbeleid dat u wenst te voeren. Het is een oud zeer, en we hebben er in het verleden al op gedrukt, maar we vragen om bij het promoten van een gezonde levensstijl en het proberen tegen te gaan van het schadelijke gedrag – roken – zo specifiek mogelijk te werk te gaan.

Minister, ik roep u op om, in het licht van de cijfers, te gaan voor een genderspecifieke aanpak, eerder dan voor eenheidsworst. Het blijkt immers dat vrouwen niet alleen later maar ook meer beginnen te roken en dat ze ook moeilijker kunnen stoppen. Gerichte en bijkomende inspanningen zijn op hun plaats.

De voorzitter: Mevrouw Van den Brandt heeft het woord.

Mevrouw Elke Van den Brandt (Groen): De heer De Croo doet op deze Wereldkankerday een sterke oproep om onze ambitie te verhogen en ons de vraag te stellen of we wel doen wat we kunnen doen om kanker te vermijden, te voorkomen en te genezen.

Het Vlaamse beleid beperkt zich tot preventief beleid. We hebben hier maatregelen gehoord rond voeding, rond levensstijl, rond roken. Dat zijn belangrijke elementen. Er zijn sterke screeningprogramma's die al mensenlevens hebben gered. Dat is positief, maar ik denk dat we een ambitieniveau hoger moeten schakelen.

Er is de levensstijl, de factor 'geluk', maar ook de omgeving. De omgeving heeft een invloed op kankers. Ik denk dan aan de luchtkwaliteit, aan schadelijke stoffen. Ik ben ervan overtuigd dat de gezondheidsdoelstellingen van deze Vlaamse Regering niet ambitieus genoeg zijn.

Minister, ik vraag dat u, als u nieuwe ambities naar voren schuift, de leefkwaliteit en het leefmilieu mee opneemt in uw gezondheidsdoelstellingen.

Minister Jo Vandeuren: Zoals het bij vele zaken in welzijn en volksgezondheid is, is 'health in all policies' ook hier de realiteit. Er zijn natuurlijk beleidsdomeinen waarvoor collega's in de Vlaamse Regering mee bevoegd zijn. Er zijn ook aspecten van dat beleid op het federale niveau en op andere bestuursniveaus. Het is duidelijk dat je vanuit Welzijn een andere ambitie kunt koesteren, maar dat je ook moet nagaan wat er op andere domeinen kan gebeuren.

Als het gaat over omgevingselementen, dan is het vaak ook een afwegen tussen een aantal aspecten die daarin een rol spelen. Er is zeker een pleidooi om aan de bron te proberen een aantal van die risico's in te dijken. Dat is een aspect van het beleid dat inderdaad een deel is van het globale welzijns- en gezondheidsbeleid.

Er is ook gesproken over het instituut voor de toekomst. We moeten daarover met de federale overheid het gesprek nog opstarten. We moeten onderzoeken hoe we dat kunnen operationaliseren. In het regeerakkoord staat – en dat zal u niet verbazen – dat wij vragende partij zijn voor een structureel en systematisch overleg over de vraag hoe iedereen vanuit zijn bevoegdheden kan meewerken aan de realisatie van gezondheidsdoelstellingen en hoe de afstemming kan zijn tussen wat federaal en Vlaams wordt ingezet.

Wat de heer Van Malderen zegt, kan ik alleen maar onderschrijven. Het is heel duidelijk, en zeker als het over roken gaat, dat er een sociale component is. Mensen uit een bepaalde klasse in onze samenleving roken meer dan andere mensen. Dat toont nog maar eens dat het issue van toegang tot gezondheid een reëel issue is. Als we gezondheidsdoelstellingen hebben en mensen proberen aan te zetten tot een gezonde levensstijl, dan moet je met die realiteit rekening houden bij de ontwikkeling van acties en projecten en strategieën.

Mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck (N-VA): Minister, ik kijk uit naar uw nieuwe initiatieven.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Enkele decennia geleden was kanker een terdoodveroordeling. Men wist bijna zeker dat zijn levensverwachting enorm werd ingekort. Vandaag de dag, en dat is de grote boodschap, is er hoop, en hoop doet leven. (*Applaus*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

MOTIE van Caroline Gennez en Tine Soens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Onderwijs 2014-2019 – 133 (2014-2015) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

109 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
82 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Kathleen Helsen, Koen Daniëls, Jo De Ro, Kathleen Krekels, Jos De Meyer en Ingeborg De Meulemeester tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Onderwijs 2014-2019 – 133 (2014-2015) – Nr. 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
78 leden hebben ja geantwoord;
29 leden hebben neen geantwoord;
4 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van Elisabeth Meuleman tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Onderwijs 2014-2019 – 133 (2014-2015) – Nr. 5

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
28 leden hebben ja geantwoord;
83 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Dames en heren, vandaag wordt geen 63 maar 36 jaar: mevrouw De Ridder. *(Applaus)*

Dames en heren, vandaag wordt geen moeder maar grootmoeder: mevrouw Celis. *(Applaus)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 11 februari 2015 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.47 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Valerie Taeldeman: ambtsverplichtingen;

An Christiaens: familieverplichtingen;

Barbara Bonte, Lies Jans, Chris Janssens, Freya Saeys, Emmily Talpe, Manuela Van Werde: gezondheidsredenen.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de

Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Jan Hofkens, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Ingrid Lieten, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia

Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Vera Jans, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants